

Festivaalibarometri 2018:

Yleiskatsaus ja olennaiset muutokset 2014-2018

KINNUNEN, M., KOIVISTO, J., & LUONILA, M. (2019)

SIBELIUS-AKATEMIAN SELVITYKSIÄ JA RAPORTTEJA

Festivaalibarometri 2018:

Yleiskatsaus ja olennaiset muutokset 2014-2018

Maarit Kinnunen

Juha Koivisto

Mervi Luonila

SIBELIUS-AKATEMIAN SELVITYKSIÄ JA RAPORTTEJA

21

ISBN 978-952-329-135-5

ISSN 1798-5455

Kannen kuva: Vessi Hämäläinen, Ruisrock

Lukijalle

Suurten suomalaisten rytmimusiikkifestivaalien yleisöille suunnattu *festivaalibarometri* toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2014 eri yliopistojen ja festivaalikentän toimijoiden välisenä yhteistyönä. Toistettavan tutkimuksen tarkoituksena on ollut koota tietoa suomalaisista rytmimusiikkifestivaalien kävijöistä ja seurata kävijöiden musiikki- ja festivaalimieltymysten muuttumista vuosien kuluessa. Tutkimuksen tavoitteena on siis muodostaa kyselyaineiston pohjalta käsitys festivaalien asiakaskunnasta. Kyselytutkimus toistettiin 2016 ja 2018. Käsillä oleva tutkimusraportti *Festivaalibarometri 2018: Yleiskatsaus ja olennaiset muutokset 2014 – 2018* esittää viimeisimmän barometrikyselyn tuloksia ja tarkastelee viiden vuoden aikana tapahtuneita muutoksia.

Raportti on osa laajempaa tutkimuskokonaisuutta, jossa kiinnostuksen kohteena ovat festivaaliyleisöjen lisäksi myös tapahtumien tuotannolliset tekijät. Laajempaan tutkimuskokonaisuuteen liittyviä aikaisempia tuloksia on julkaistu seuraavissa julkaisuissa:

Festivaalibarometri

- JOHDE 2 -hankkeen julkaisussa *Rock, Ra(u)ha ja Rakkaus. Festivaalibarometri 2014 ja katsaus tapahtumien muuttuvaan toimintaympäristöön* (Kinnunen ym., 2015),
- *Festivaalibarometri 2016: Yleiskatsaus ja suurimmat muutokset vuoteen 2014 verrattuna* (Kinnunen, Luonila & Koivisto, 2017b).

Toimialabarometri

- *Toimialabarometri 2015: Festivaalijärjestäjien näkemyksiä nykytilasta ja tulevaisuudesta* (Kinnunen, Luonila & Koivisto, 2017a),
- *Toimialabarometri 2017: Festivaalijärjestäjien näkemykset nykytilasta ja tulevaisuudesta sekä olennaisimmat muutokset vuoteen 2015 verrattuna* (Kinnunen, Luonila & Koivisto, 2018).

Toimijakentälle suunnattujen raporttien lisäksi tietoa on levitetty esitelmöimällä Seinäjoella järjestettävillä MARS -festivaaleilla vuodesta 2015 alkaen.

Festivaalibarometrin pohjalta on tehty tähän mennessä myös yksi kansainvälinen akateeminen julkaisu, jossa festivaalikävijöitä luokiteltiin musiikkimaun pohjalta (Kinnunen, Luonila & Honkanen, 2019). Kansainvälisesti tutkimusta on lisäksi esitelty *the 24th Nordic Academy of Management Conference* -konferenssissa Norjan Bodössä vuonna 2017 (Kinnunen & Luonila, 2017a; Kinnunen & Luonila, 2017b) sekä pohjoismaisissa matkailualan tutkimussymposiumeissa Falunissa 2017 (Kinnunen & Luonila, 2017c) ja Altassa 2018 (Kinnunen & Luonila, 2018). Vuosien 2014 ja 2016 aineisto julkaistaan Yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi) vuoden 2019 aikana, jolloin sitä voidaan hyödyntää laajasti tutkimus- ja opetuskäytössä.

Tämä tutkimusraportti koostuu ensimmäisen, vuonna 2015 julkaistun festivaalibarometrijulkaisun tapaan kahdesta osasta. Ensimmäisessä osassa esitetään kesällä 2018 toteutetun tiedonkeruun tuloksia. Julkaisun toinen osa muodostuu näkökulmasta, joka tarkastelee suomalaisen populaarifestivaalikentän muutoksia 2010-luvulla.

Aikaisempien julkaisujen tapaan tutkimusraportin vastaavana ja toimintaa koordinoivana tahona on toiminut Seinäjoen yliopistokeskus tiiviissä yhteistyössä Lapin yliopiston Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin sekä Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Taidejohtamisen ja yrittäjyyden pääaineen kanssa. Muita yhteistyökumppaneita eri tutkimuksissa ovat olleet festivaalien edunvalvontajärjestö Finland Festivals (FF), Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Turun yliopiston kauppatieteiden Porin yksikkö sekä tutkimukseen osallistuneet festivaalit.

Kirjoittajat:

Maarit Kinnunen (YTT, FM) väitteli vuoden 2018 lopulla Lapin yliopistossa festivaalikävijöiden kokonaiselämyksestä matkailututkimuksen pääaineesta. Tällä hetkellä hän toimii vapaana festivaalitutkijana työsten mm. akateemisia julkaisuja festivaalibarometriaineistosta.

Hallintotieteiden kandidaatti **Juha Koivisto** on toiminut suunnittelijana Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Johde- ja Johde2-hankkeissa. Koivistolla on yli 20 vuoden kokemus klubi-, konsertti- ja festivaalijärjestäjänä, ja lisäksi hän on ollut monissa luottamustoimissa musiikkialan järjestöissä, esimerkiksi Finland Festivalin ja Rytmi-instituutin hallituksissa.

Mervi Luonila (MuT, taidehallinto) toimii tällä hetkellä erikoistutkijana Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskuksessa Cuporessa. Luonilan viimeaikainen tutkimus on keskittynyt taide- ja kulttuuritapahtumien ja -festivaalien tuotantoihin sekä erityisesti niiden toiminnan verkostoihin ja vaikuttavuuden arviointiin suomalaisessa yhteiskunnassa. Erikoistutkijan tehtävän lisäksi Luonila toimii vierailevana tutkijatohtorina Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa ja tekee post doc -tutkimusta jatkamalla väitöstutkimustaan taiteen tuottamisen verkostoista ja niiden johtamisesta. Aiemmin hän on toiminut projektitutkijana ja projektipäällikkönä luovan talouden kehittämis- ja koulutushankkeissa mm. Turun yliopiston kauppa- korkeakoulun Porin yksikössä ja yhdistyssektorilla. Ennen akateemista uraansa Luonila työskenteli eri taidelaitoksissa.

Sisällysluettelo

Festivaalibarometri 2018. Yleiskatsaus ja olennaiset muutokset 2014-2018	1
Aluksi	1
Kyselyn toteuttaminen ja vastaajaprofiilit	2
<i>Vuoden 2018 vastaajat</i>	3
<i>Vastaajamäärät festivaaleittain</i>	5
<i>Vastaajien suhde musiikkiin</i>	7
Vastaajaprofiilia syventäviä kysymyksiä vuonna 2018	9
Festivaaliosallistuminen ja tuotannollisten tekijöiden merkitys	12
<i>Festivaalikäynnit</i>	12
<i>Vastaajien näkemys festivaalien tasosta Suomessa</i>	13
<i>Festivaaliosallistumiseen vaikuttavat tekijät ja hintakäsitykset</i>	14
<i>Festivaalielämykseen vaikuttavat tekijät</i>	17
<i>Tapahtumauskollisuus</i>	20
Yhteenveto	23
Lähteet	24
Näkökulma: Kotimaisesta yhdistystoiminnasta kohden kansainvälistä ketjuuntumista.	
Rytmimusiikkifestivaalientän muutokset Suomessa 2010-luvulla	28
Taustaa	28
Rytmimusiikkifestivaalientän muutoksen vaiheita Suomessa	28
<i>Saksalaisen FKP Scorpion tulo Suomen markkinoille</i>	28
<i>Nelonen Media Live ja festivaalituotannon uusi toimintamalli</i>	29
<i>Flown, Blockfestin, Weekendin ja Qstockin omistusjärjestelyt: kansainvälisistä kumppanuuksista jääkiekkoseuraan</i>	30
Johtopäätökset	31
Lähteet	32

Liite 1: Festivaalibarometrin kyselylomake 2018

Festivaalibarometri 2018

Yleiskatsaus ja olennaiset muutokset 2014-2018

Maarit Kinnunen, Juha Koivisto ja Mervi Luonila

Aluksi

Suomessa järjestettävien taide- ja kulttuurifestivaalien määrä on kansainvälisestikin huomattava ja ne ovat keskeinen ja vakiintunut taide- ja kulttuurituotannon, -tarjonnan ja osallistumisen muoto (Herranen & Karttunen, 2016; Kangas & Pirnes, 2015; Luonila, 2016). Festivaalien lukumäärän on arvioitu olevan 500 ja 800 välillä (Kinnunen & Haahti, 2015) ja valtaosa niistä on paikalliselle tai lähialueen yleisölle suunnattuja pienfestivaaleja (Johansson, 2014). Festivaaleja tuottavat erilaiset yhdistykset, julkisen sektorin toimijat ja yritykset pienistä harrastepohjaisista yhteisöistä ammattilaisorganisaatioihin (Herranen & Karttunen, 2016).

Festivaaliosallistuminen on kasvanut vuosien varrella: vuonna 1981 alle 25 % väestöstä osallistui johonkin kulttuurifestivaaliin, kun taas vuonna 2009 jo joka kolmas suomalainen osallistui kulttuurifestivaaliin (Tilastokeskus, 2011). Huomionarvoista on se, että osallistuminen lisääntyi kaikissa ikäryhmissä eli festivaalit koskettavat kaiken ikäisiä. Festivaalien kattojärjestö Finland Festivals raportoi, että vuonna 2018 sen 79 jäsenfestivaalilla myytiin lähes 700 000 lippua ja kokonaiskäyntimäärä oli vajaa kaksi miljoonaa (Finland Festivals, 2019). Finland Festivals kattaa vain osan festivaalikentästä, sillä rockfestivaaleista sen jäsenenä on ainoastaan Ruisrock. Kuitenkin suurimpien rockfestivaalien käyntimäärät ovat huomattavia: esimerkiksi vuonna 2018 Flow Festival houkutteli 84 000 käyntiä (Fräntilä, 2018), Provinssi 76 000 (Puumala, 2018), Blockfest 75 000 (Ruissalo, 2018) ja Weekend 70 000 (Vali, 2018). Tämä kuvastaa haasteellisuutta festivaalikenttää – ja itse asiassa koko elävän musiikin kenttää (Jalkanen, 2019) – koskevan kokonaiskuvan muodostamisessa, sillä alalla ei ole olemassa keskitettyä tilastointikanavaa, vaan esimerkiksi käyntimäärät on kerättävä lukuisista eri lähteistä (Herranen & Karttunen, 2016). Valtaosa festivaaleista tekee yleisökyselyjä, mutta tiedot eivät ole yhteismitallisia eivätkä yleensä myöskään julkisia. Tilastokeskus puolestaan tarkastelee festivaaleja osana vapaa-ajantutkimusta (SVT, 2017a) ja kulttuuritilastoja (Tilastokeskus, 2014; SVT, 2017b).

Systemaattisen tiedonkeruun tarve on siis ilmeinen. Festivaalibarometritutkimuksen tarkoituksena on – osana laajempaa tutkimuskokonaisuutta – vastata tähän tarpeeseen keskittymällä suuriin suomalaisiin rytmimusiikkifestivaaleihin. Tutkimuksessa festivaalilla tarkoitetaan *suurta suomalaista vuosittain järjestettävää rytmimusiikkifestivaalia, jonka asiakaskuntaa voidaan pitää valtakunnallisena ja jonka sisällöissä kansainvälisen ohjelmiston rooli on merkittävä. Festivaali on pääsymaksullinen ja se järjestetään valtaosin ulkoilmaan sijoittuvalla yhtenäisellä tapahtuma-alueella.*

Suurten suomalaisten rytmimusiikkifestivaalien yleisöille suunnattu *festivaalibarometri* toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2014 eri yliopistojen ja festivaalientä toimijoiden välisenä yhteistyönä. Toistettavan tutkimuksen tarkoituksena on ollut koota tietoa suomalaisista rytmimusiikkifestivaalien kävijöistä ja seurata kävijöiden musiikki- ja festivaalimieltymysten muuttumista vuosien kuluessa. Tutkimuksen tavoitteena on siis muodostaa kyselyaineiston pohjalta käsitys festivaalien asiakaskunnasta. Kysely toistettiin vuonna 2016 ja 2018. Nyt käsillä oleva tutkimus perustuu Festivaalibarometri 2018 -kyselyyn ja se tarkastelee myös viiden vuoden aikana tapahtuneita olennaisia muutoksia.

Festivaalibarometrin 2018 tulokset on raportoitu neljässä osassa, joissa viitataan myös muutoksiin vuosien 2014-2018 aikana. Ensin kuvataan kyselyn toteuttamista ja vastanneiden taustatietoja. Seuraavaksi tarkastellaan uusia, vuonna 2018 esiteltyjä vastaajaprofiileja syventäviä kysymyksiä. Tämän jälkeen

esitellään saatuja vastauksia tuotannollisesti yksityiskohtaisempien kysymysten kuten festivaalikäyntien, suomalaisten festivaalien tason arvioinnin, festivaaliosallistumiseen vaikuttavien tekijöiden, hintakäsitysten, elämyselementtien ja tapahtumauskollisuuden näkökulmista. Lopuksi esitetään johtopäätöksiä aineiston pohjalta.

Kyselyn toteuttaminen ja vastaajaprofililit

Ensimmäinen festivaalibarometrikysely järjestettiin vuonna 2014, jolloin kymmenen suurta rytmimusiikkifestivaalia välitti kyselyä, jossa osallistujilta kysyttiin näkemyksiä festivaalien nykytilasta ja itselle tärkeistä festivaalielämyksen elementeistä. Festivaalibarometrin 2014 tulokset on julkaistu Turun yliopiston kauppakorkeakoulun julkaisusarjassa (Kinnunen ym., 2015). Seuraava yleisöön kohdistuva festivaalibarometri järjestettiin 2016, jolloin rahoittajana toimi Seinäjoen yliopistokeskus ja toteuttajina Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, Lapin yliopiston matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti sekä tutkimuksen kohteena olevat kymmenen festivaalia. Tulokset julkaistiin Sibelius-Akatemian julkaisusarjassa (Kinnunen ym., 2017b). Vuoden 2018 festivaalibarometri järjestettiin lokakuussa 2018. Rahoittajana toimi edelleen Seinäjoen yliopistokeskus ja toteuttajina edelliskerran tapaan Lapin yliopiston matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia sekä seuraavat kymmenen festivaalia, jotka myös jakelivat verkkokyselyn loka-marraskuussa 2018:

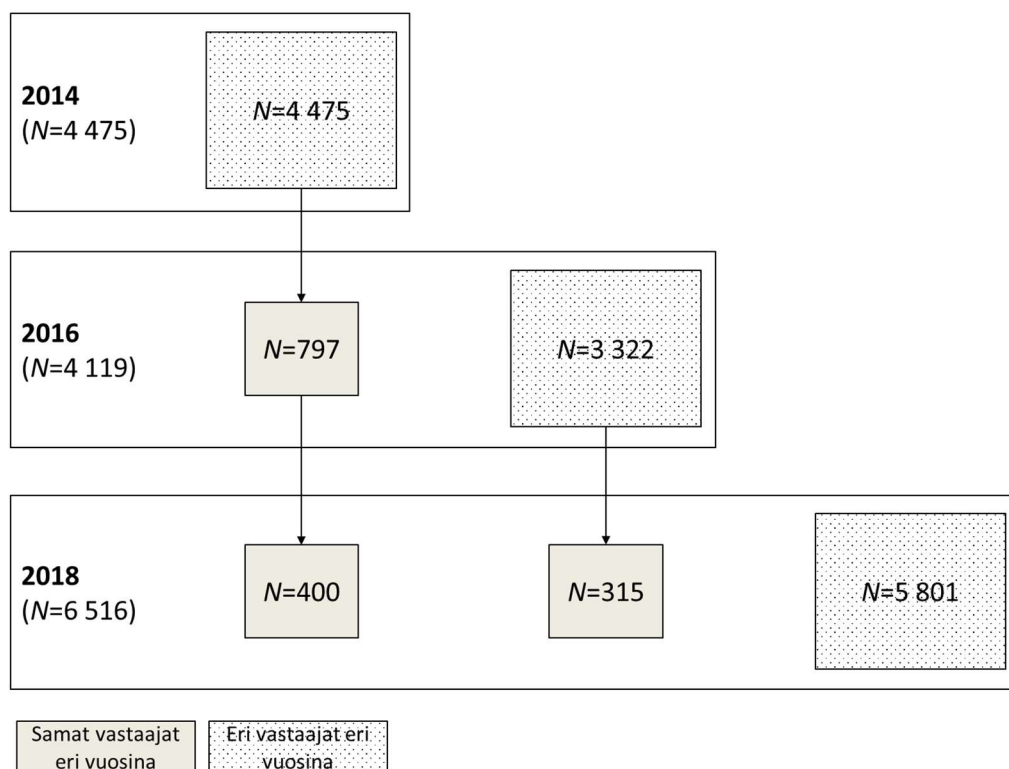
- Flow Festival 10.-12.8.2018
- Ilosaarirock 13.-15.7.2018
- Jurassic Rock 3.-4.8.2018
- Kuopio RockCock 26.-28.7.2018
- Pori Jazz 14.-22.7.2018
- Provinssi 28.6.-30.6.2018
- Qstock 27.-28.7.2018
- Ruisrock 6.-8.7.2018
- Tuska Open Air Metal Festival 29.6.-1.7.2018
- Weekend Festival 17.-19.8.2018.

Kyselyyn osallistuneet festivaalit myivät vuonna 2018 yhteensä 564 000 lippua¹.

Kyselyyn vastasi vuonna 2018 yhteensä 6 516 festivaalikävijää. Näistä 715 osallistui pitkittäistutkimukseen, ja he olivat vastanneet myös vuoden 2016 kyselyyn. Vuoden 2014 kyselyyn vastasi 4 475 henkilöä ja vuonna 2016 vastaajia oli 4 119, joten tutkimuksen kokonaisotos on 15 110 rytmimusiikkifestivaaleihin osallistujaa. Näistä pitkittäistutkimusvastaajia on yhteensä 1 512. Näin suuri otos (ks. Kuvio 1) on erittäin merkittävä kansainvälisestikin.

---

¹ (Fräntilä, 2018; Väinämö, 2018; Ponto, 2018; Kuopiorock, 2018; Koppinen, 2018; Puumala, 2018; Peltonen, 2018; Keskitalo, 2018; Soundi, 2018; Vali, 2018)

Kuvio 1. Festivaalibarometrivastaukset vuosina 2014-2018 (N=15 110).

Vuoden 2018 vastaajat

Tässä raportissa keskitytään vuoden 2018 vastaajiin. Vastaajien taustatiedot on koottu taulukkoon 1 ja tyypillinen vastaaja on kuviossa 2. Aiempien vuosien vastaajaprofiilit on kuvattu yksityiskohtaisesti Kinnunen ym. (2015) ja Kinnunen ym. (2017b) julkaisuissa.

Vuonna 2018 vastanneiden naisten määrä oli 74 % ja miesten 25 %. Vastaajista 1 % oli muunsukupuolisia tai ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Tutkimukseen osallistuneista festivaaleista edellisvuosien tapaan Tuska oli miesvaltaisin (46 %) ja Ruisrock naisvaltaisin (82 %). Toki on huomioitava, että kyselyyn vastanneet eivät välttämättä kuvasta ao. festivaalin todellista yleisöjakaumaa, ja tässä tapauksessa erityisesti Ruisrockin kohdalta on todettava, että sen yleisössä miesten osuus on todellisuudessa huomattavasti suurempi kuin 18 %. Tutkimuskyselyn naisvaltaisuus johtuu siitä, että naiset vastaavat herkemmin kyselyihin kuin miehet (Smith, 2008).

Vastaajien mediaani-ikä oli 26 ja keski-ikä 28,1 vuotta eli vastaajat olivat nuorempia kuin edellisessä kyselyssä. Nuorin vastaaja oli 11- ja vanhin 70-vuotias. Pori Jazzin kävijät olivat iältään vanhimpia (mediaani 43 vuotta) ja Weekendin sekä Ruisrockin nuorimpia (mediaani 22 vuotta). Vastaajat asuivat edellisvuosien tapaan pääosin opiskelijakaupungeissa. Suurimmat kaupunkikohtaiset vastausmäärät tulivat Helsingistä (17 %), Turusta (17 %), Tampereelta (7 %) ja Espoosta (5 %). Oulusta, Kuopiosta ja Vantaalta tuli kustakin 4 % vastauksista sekä Jyväskylästä, Joensuusta ja Seinäjoelta kustakin 3 %. Kaupunkilaisia vastaajissa oli 90 %, maaseutupaikkakunnilla asuvia 9 % ja ulkomailla asuvia 1 %. Koska kysely tehtiin vain suomeksi, ulkomailla asuvat vastaajat ovat todennäköisesti suomalaisia.

Vastaajista 36 %:lla oli AMK- tai yliopistokoulutus. Lukion käyneitä tai ylioppilaita oli 27 % ja ammattikoulun tai -kurssin käyneitä 19 %. Ammattiryhmistä suurimmat olivat työntekijät (37 %), opiskelijat (35 %) ja toimihenkilöt (18 %). Vastaajista 35 % ansaitsi alle 10 000 € vuodessa ja 34 % 10 000 – 29 999 €.

Taulukko 1. Vastaajien taustatiedot 2018 ($N = 6\,516$).

Muuttuja	Luokittelu	<i>N</i>	%
Sukupuoli	Mies	1 619	25 %
	Nainen	4 837	74 %
	Muu	12	0 %
	En halua vastata	48	1 %
Parisuhdetilanne	Sinkku	2 763	42 %
	Parisuhteessa	3 668	56 %
	Muu	85	1 %
Kotipaikka	Pääkaupunkiseutu	1 644	25 %
	Muu kaupunki	4 212	65 %
	Muu kunta	597	9 %
	Ulkomaat	63	1 %
Koulutus	Peruskoulu tai vastaava	675	10 %
	Ammattikoulu tai -kurssi	1 243	19 %
	Lukio tai ylioppilas	1 785	27 %
	Opistotason ammatillinen koulutus	452	7 %
	Ammattikorkeakoulu	1 292	20 %
	Korkeakoulu, alemman asteen tutkinto	432	7 %
	Korkeakoulu, ylemmän asteen tutkinto	637	10 %
Ammattiryhmä	Johtava asema	121	2 %
	Ylempi toimihenkilö	554	9 %
	Alempi toimihenkilö	596	9 %
	Työntekijä	2 413	37 %
	Yrittäjä, yksityinen ammatinharjoittaja tai freelancer	183	3 %
	Opiskelija tai koululainen	2 262	35 %
	Eläkeläinen	32	0 %
	Kotiäiti tai koti-isä	39	1 %
	Työtön	239	4 %
	Muu	77	1 %
Yhteiskuntaluokka ($ka=5,89$ $mediaani=6$)	1 = Alin luokka	34	1 %
	2	138	2 %
	3	415	6 %
	4	598	9 %
	5	1 283	20 %
	6	1 430	22 %
	7	1 655	25 %
	8	850	13 %
	9	93	1 %
	10 = Ylin luokka	20	0 %
Vuositulot	Alle 10 000 €	2 298	35 %
	10 000-19 999 €	1 085	17 %
	20 000-29 999 €	1 160	18 %
	30 000-39 999 €	1 076	17 %
	40 000-49 999 €	506	8 %
	50 000 € tai enemmän	391	6 %

Vastaajia pyydettiin sijoittamaan itsensä yhteiskuntaluokkaan välillä 1-10 siten, että 1 oli alin yhteiskuntaluokka ja 10 ylin. Mediaani yhteiskuntaluokavastauksista oli 6. Koska vastaajien tulot olivat keskimäärin varsin pienet, vastaajat eivät määrittäneet yhteiskuntaluokkaa tulojensa perusteella. Vielä kotonan asuvat vastaajat arvioivat todennäköisesti yhteiskuntaluokkaa vanhempiensa kautta. Tämän lisäksi on syytä todeta, että nuoret aikuiset arvioivat yhteiskuntaluokkaa myös muilla tekijöillä kuin taloudellisella asemalla (Kahma, 2011).

Kuvio 2. Tyypillinen vuoden 2018 vastaaja.

Vastaajamäärät festivaaleittain

Festivaalikohtaiset vastaajamäärät vaihtelivat edellisvuosia enemmän. Tämä aiheuttaa vinouman, jota on jatkossa korjattu painottamalla vastaukset festivaalien todellisiin käyntimääriin. Esimerkiksi Ruisrockista, jossa oli 105 000 käyntiä, saatiin 3 232 vastausta, kun taas Weekendistä, jossa oli 70 000 käyntiä, tuli vain 193 vastausta. Käyntimääriin suhteutettuna Ruisrockista pitäisi olla 1 080 vastausta ja Weekendistä 720. Painotuksessa on käytetty festivaalien ilmoittamia *käyntimääriä*, koska *kävijämääriä* ei ole saatavilla². Painotus on tehty seuraavan kaavan avulla (Little, 1993, s. 1001):

$w_i = N * x_i / (X * n_i)$, missä

- w_i = festivaalin i kunkin vastauksen paino,
- N = vastausten kokonaismäärä,
- x_i = festivaalin i todellinen käyntimäärä vuonna 2018,
- X = kaikkien festivaalikäyntien kokonaismäärä vuonna 2018,
- n_i = festivaalin i vastausten määrä.

Painotus tehtiin IBM SPSS versio 24:llä kahdella desimaalilla, jolloin myös vastausten kokonaismäärä muuttui pyöristyksien takia. Taulukkoon 2 on koottu todelliset ja painotetut vastausmäärät sekä todelliset käyntimäärät festivaaleittain vuodelta 2018. Pitkittäistutkimusvastaukset on painotettu ensimmäisen vastausvuoden lukujen pohjalta.

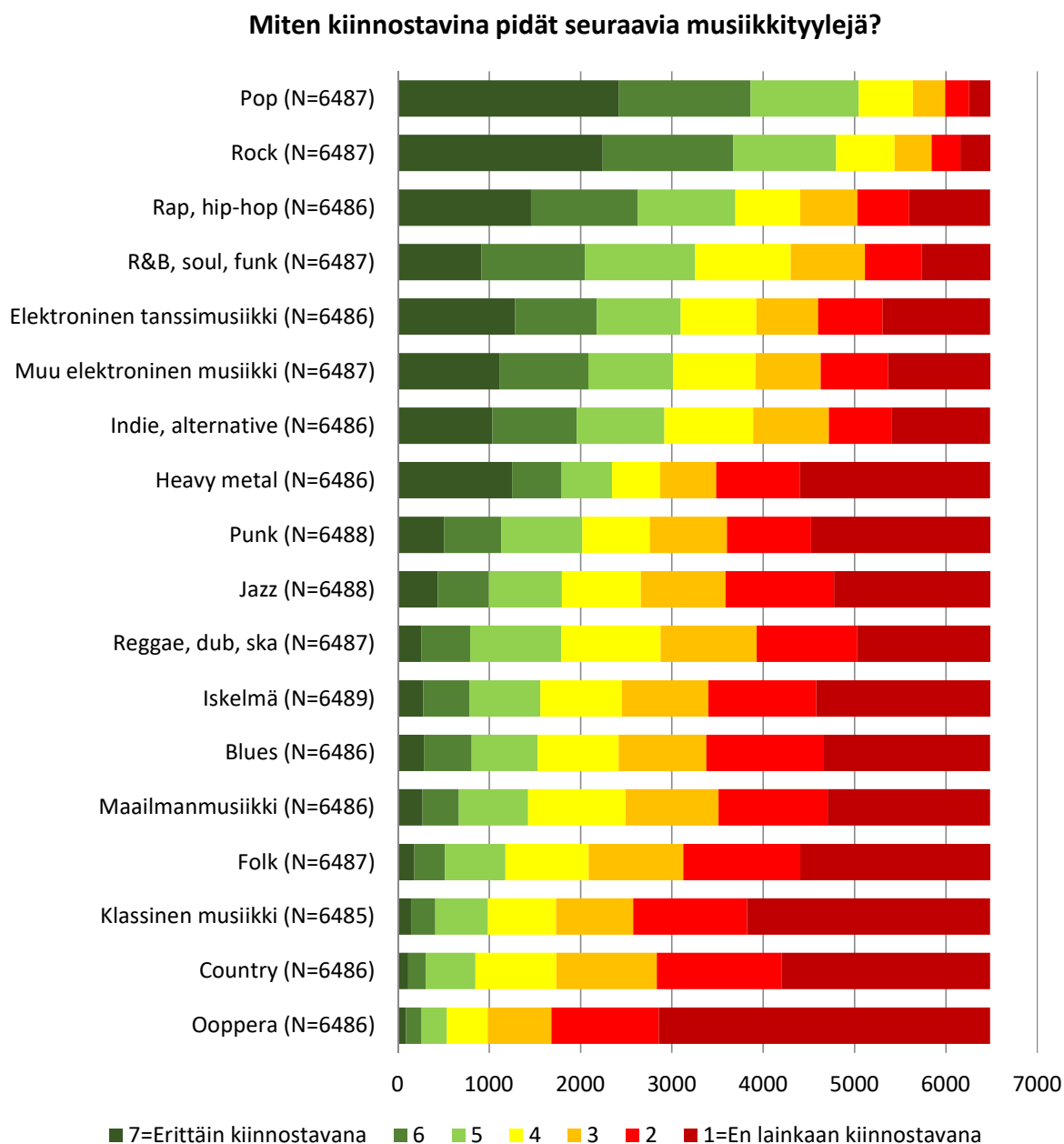
² Festivaalit ilmoittavat julkisuuteen käyntimääriä, joissa päivittäiset kävijämäärät lasketaan yhteen. Näin ollen esimerkiksi kolmen päivän festivaalipassin ostanut henkilö lasketaan kolmeen kertaan. Todellisissa kävijämäärissä arvioidaan uniikkeja kävijöitä, jolloin kyseinen kolmen päivän passin ostanut henkilö laskettaisiin vain yhden kerran.

Taulukko 2. Vastausmäärien painotus vuonna 2018 saatujen vastausten osalta.

Festivaali	Todellinen vastausmäärä	Todellinen käyntimäärä	Paino	Painotettu vastausmäärä
Flow	287	84 000	3,01	864
Ilosaarirock	296	65 000	2,26	669
Jurassic Rock	102	10 000	1,01	103
Kuopio RockCock	256	27 000	1,08	276
Pori Jazz	202	58 000	2,95	596
Provinssi	439	76 000	1,78	781
Qstock	204	35 000	1,76	359
Ruisrock	3 232	105 000	0,33	1 067
Tuska	590	34 000	0,59	348
Weekend Festival	193	70 000	3,73	720
Yhteensä	5 801	564 000		5 783

Vastaajien suhde musiikkiin

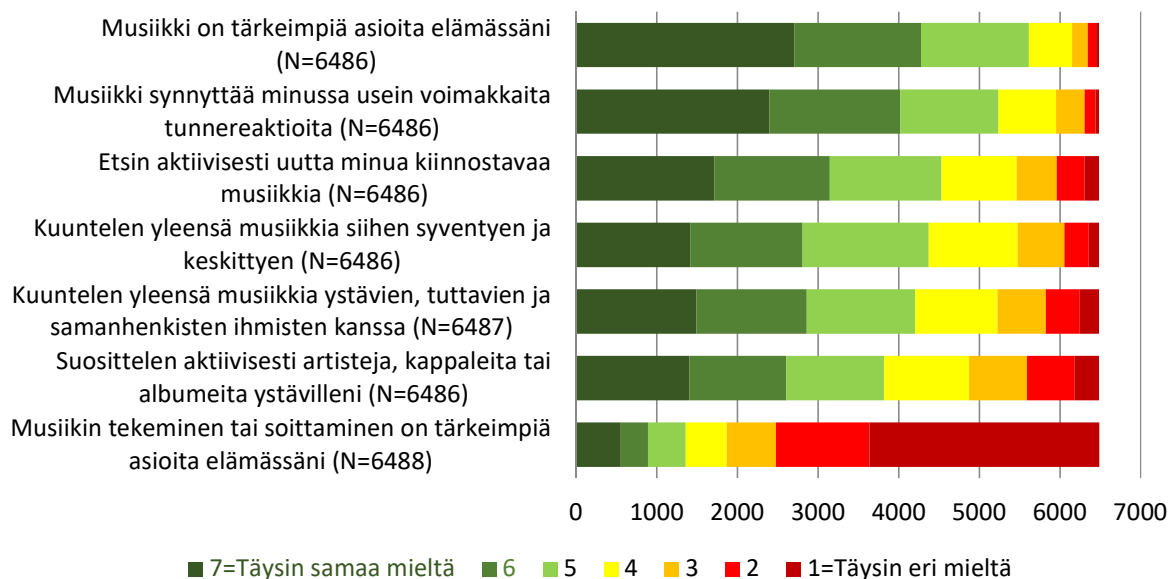
Vastaajien musiikkimaku on koottu kuvioon 3. Kaikki muutokset ovat varsin pieniä vuoteen 2016 verrattuna: Iskelmä, jazz, muu elektroninen musiikki, elektroninen tanssimusiikki ja pop nousivat yhden sijan. Blues, reggae & dub & ska sekä rock putosivat yhden sijan. Indie & alternative putosi kaksi sijaa.

Kuvio 3. Eri musiikkityylien kiinnostavuus vuonna 2018, painotetut vastaukset. Järjestys on 7, 6 ja 5 vastausten yhteenlasketun määrän mukainen.

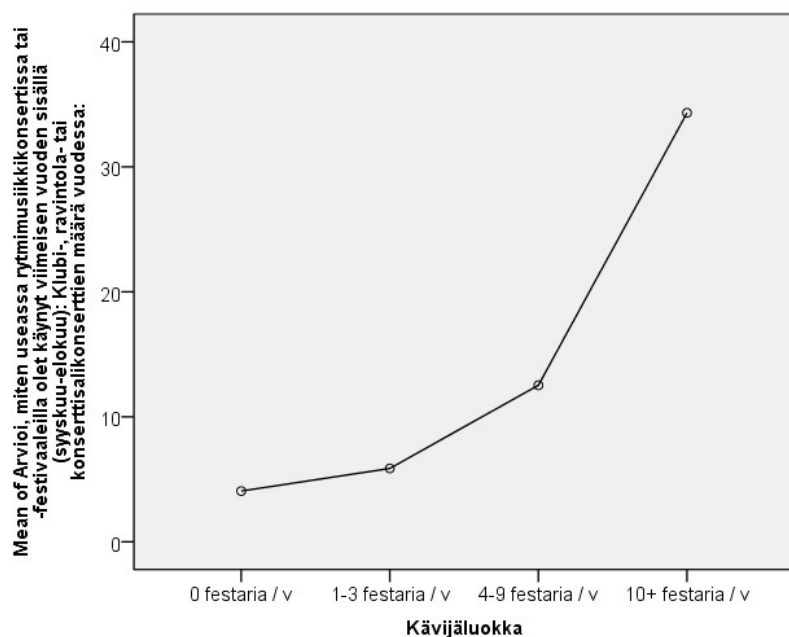
Oma suhde musiikkiin on koottu kuvioon 4. Musiikki on tärkeimpiä asioita vastaajien elämässä ja synnyttää heissä usein voimakkaita tunnereaktioita. Vastauksissa ei ole eroja vuosien 2014 – 2018 välillä.

Millaiseksi kuvailisit suhdettasi musiikkiin?

Kuvio 4. Vastaajien musiikkisuhde vuonna 2018, painotetut vastaukset.

Kun osallistujia pyydettiin arvioimaan, kuinka usein he käyvät klubikeikoilla, suurkonserteissa tai festivaaleilla, oli painotettujen vastausten mediaani sama kuin vuosina 2014 ja 2016. Vastaajat kävivät vuoden aikana neljässä klubi-, ravintola- tai konserttihallikonsertissa, yhdessä stadion- tai hallikonsertissa sekä kahdella festivaalilla. Aktiiviset festivaalikävijät ovat myös aktiivisia elävän musiikin kuluttajia (Kuvio 5), sillä esimerkiksi klubikeikkojen määrä kasvaa festivaalikäyntien suhteessa ($p=.000$).

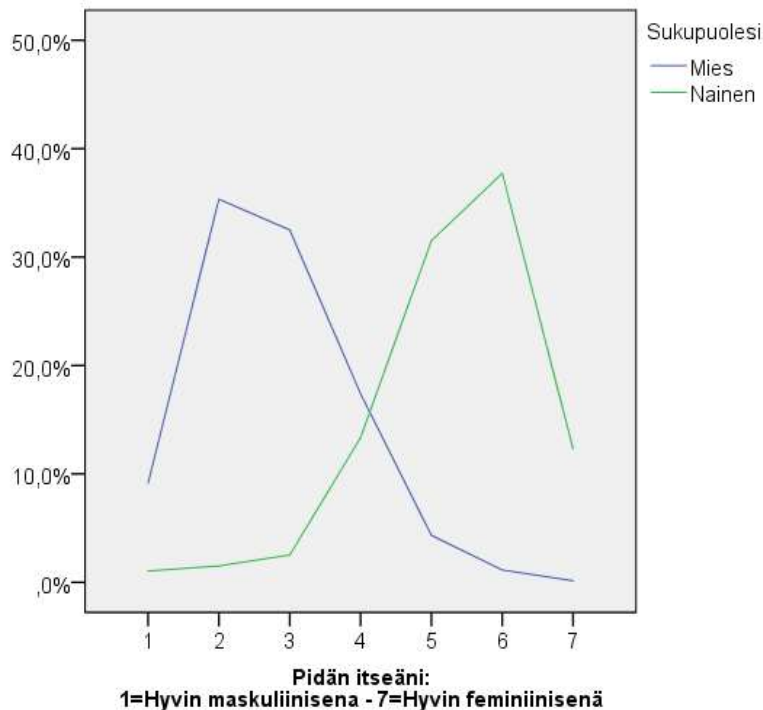

Kuvio 5. Klubikeikkojen keskimääräinen määrä suhteessa vuosittaiseen festivaalikäyntien määrään, painotetut vastaukset vuodelta 2018.

Vastaajaprofiilia syventäviä kysymyksiä vuonna 2018

Vuonna 2018 otettiin käyttöön joukko uusia taustatietokysymyksiä. Taustatietoja laajentamalla haluttiin syventää ymmärrystä siitä, mitkä seikat saattavat vaikuttaa festivaalikäynteihin ja -kuluttamiseen (Vaikuttaako parisuhdetilanne tai alaikäisten lasten määrä tuleviin festivaalikäynteihin? Onko sosiaalisella sukupuolella merkitystä festivaalikuluttamiseen? Miten onnellisia festivaalikävijät ovat?).

Parisuhdetilannetta ja alaikäisten lasten lukumäärää kysyttiin, koska ne saattavat vaikuttaa tuleviin festivaalikäynteihin. Vastaajista sinkkuja oli 42,4 %, parisuhteessa (ml. kihloissa, avo- tai avioliitossa) 56,3 % ja muussa tilanteessa 1,3 %. Muita tilanteita kuvattiin polyamorisiksi suhteiksi, parisuhdetilannetta oli ”vaikea selittää”, henkilö oli tapailu- tai erovaiheessa tms. Vastaajista 77 %:lla ei ollut samassa taloudessa asuvia alaikäisiä lapsia, 22 %:lla oli alaikäisiä lapsia ja 1 % ei halunnut vastata. Lapsikysymykseen tullessiin vastauksiin tulee kuitenkin suhtautua varauksella, sillä yllättävän monet alaikäiset nuoret vastasivat myönteisesti kysymykseen ”Onko sinulla samassa taloudessa asuvia alaikäisiä lapsia?”. Kyllä-vastaajissa oli nuoria, joilla ei voinut edes teoriassa olla omia lapsia. Esimerkiksi 14-vuotias vastaaja saattoi ilmoittaa, että hänellä oli 7-12 -vuotiaita tai 13-17 -vuotiaita lapsia – tällöin täytyy olla kyse sisaruksista, joten kysymyksen muotoilua tulee parantaa tulevissa kyselyissä.

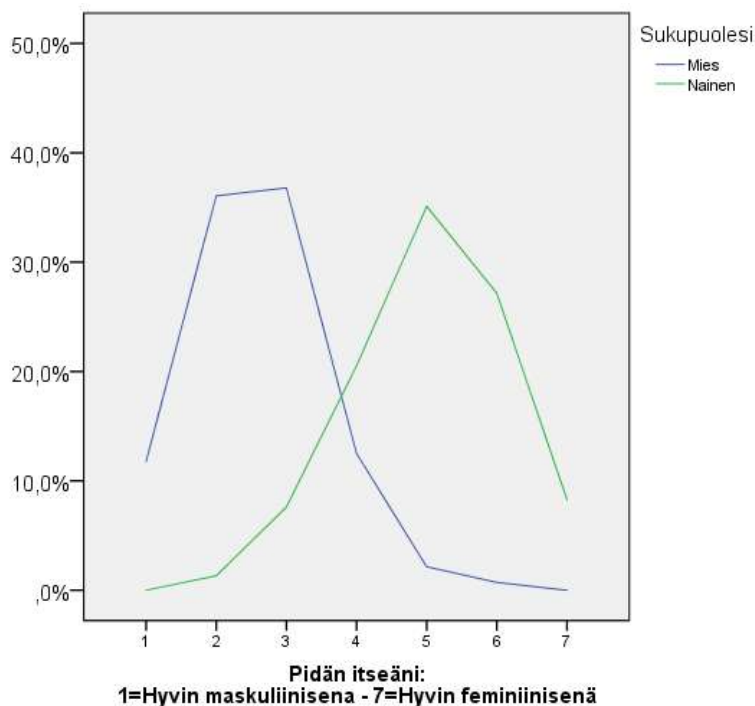

Kuvio 6. Vastaajien käsitys omasta maskuliinisuudestaan / feminiinisyydestään, kaikki vastaajat ($N = 5\,702$). Vastauksissa mukana vain miehet ($ka=2,8$) ja naiset ($ka=5,4$).

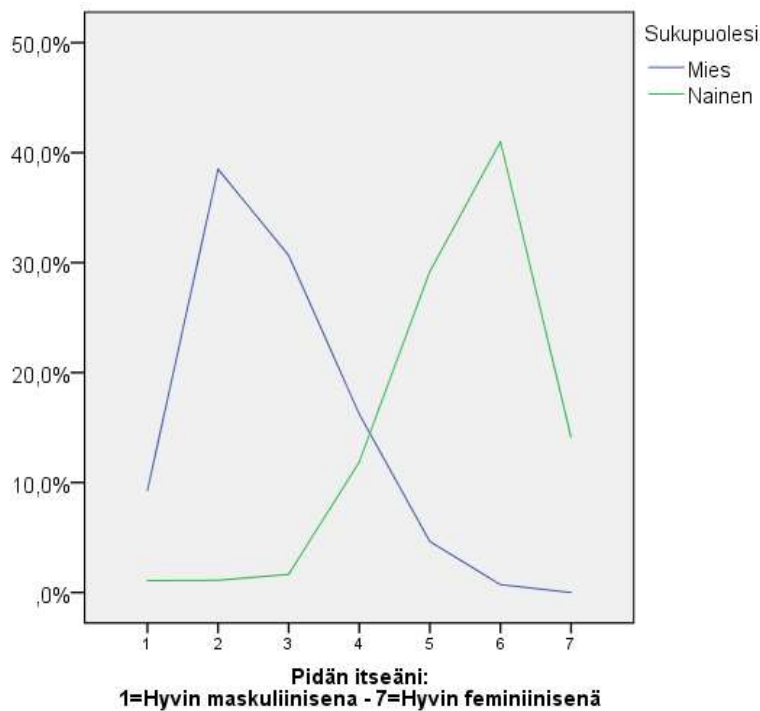
Uutena kysymyksenä oli myös vastaajan oma arvio siitä, miten maskuliinisena tai feminiinisena hän pitää itseään. Andersson ja Jutbring (2016) käyttivät sukupuolen (*sex*) ja sosiaalisen sukupuolen (*gender*) erottamista (Firat & Venkatesh, 1995) selvittäessään rockfestivaalikävijöiden maskuliinisuuden ja feminiinisyyden vaikutusta suhtautumiseen kasvisruokaan. He kysyivät vastaajan omaa näkemystä sosiaalisesta sukupuolestaan asteikolla 1=hyvin maskuliininen – 7=hyvin feminiininen, ja vuoden 2018 festivaalibarometrissa käytettiin samaa muotoilua. Festivaalibarometrissa vastausten keskiarvo oli 4,7:

miehillä keskiarvo oli 2,8 ja naisilla 5,4. Vastaajien käsitys omasta maskuliinisuudesta / feminiinisyydestä sijoittuu hyvin symmetrisesti sukupuolen suhteen (Kuvio 6) eli biologinen sukupuoli näyttäisi ensi silmäyksellä määrittävän sosiaalista sukupuolta.

Näin ei kuitenkaan ole, sillä maskuliinisuus / feminiinisyyys vaihtelee festivaaleittain. Suurimmat erot ovat Tuskan (Kuvio 7) ja Ruisrockin (Kuvio 8) välillä. Tuskan vastaajissa sekä miehet että naiset ovat maskuliinisempia kuin muilla festivaaleilla, kun taas Ruisrockissa naiset kokevat itsensä feminiinisemmiksi kuin muiden festivaalien naisosallistujat. Vastaajien ikä vaikuttaa jonkin verran käsitykseen omasta maskuliinisuudesta / feminiinisyydestä, mutta esimerkiksi Pori Jazziin osallistujat (sekä miehet että naiset), jotka ovat iältään vanhimpia, ovat feminiinisempiä kuin Tuskan vastaajat. Sosiaalisen sukupuolen muodostumista ja korrelointia eri tekijöiden kanssa onkin syytä tutkia jatkossa tarkemmin.

Kuvio 7. Vastaajien käsitys omasta maskuliinisuudestaan / feminiinisyydestään, Tuskan vastaajat ($N = 582$). Vastauksissa ovat mukana vain miehet ($ka=2,6$) ja naiset ($ka=5,0$).

Kuvio 8. Vastaajien käsitys omasta maskuliinisuudestaan / feminiinisyydestään, Ruisrockin vastaajat ($N = 3\,174$). Vastauksissa ovat mukana vain miehet ($ka=2,7$) ja naiset ($ka=5,5$).

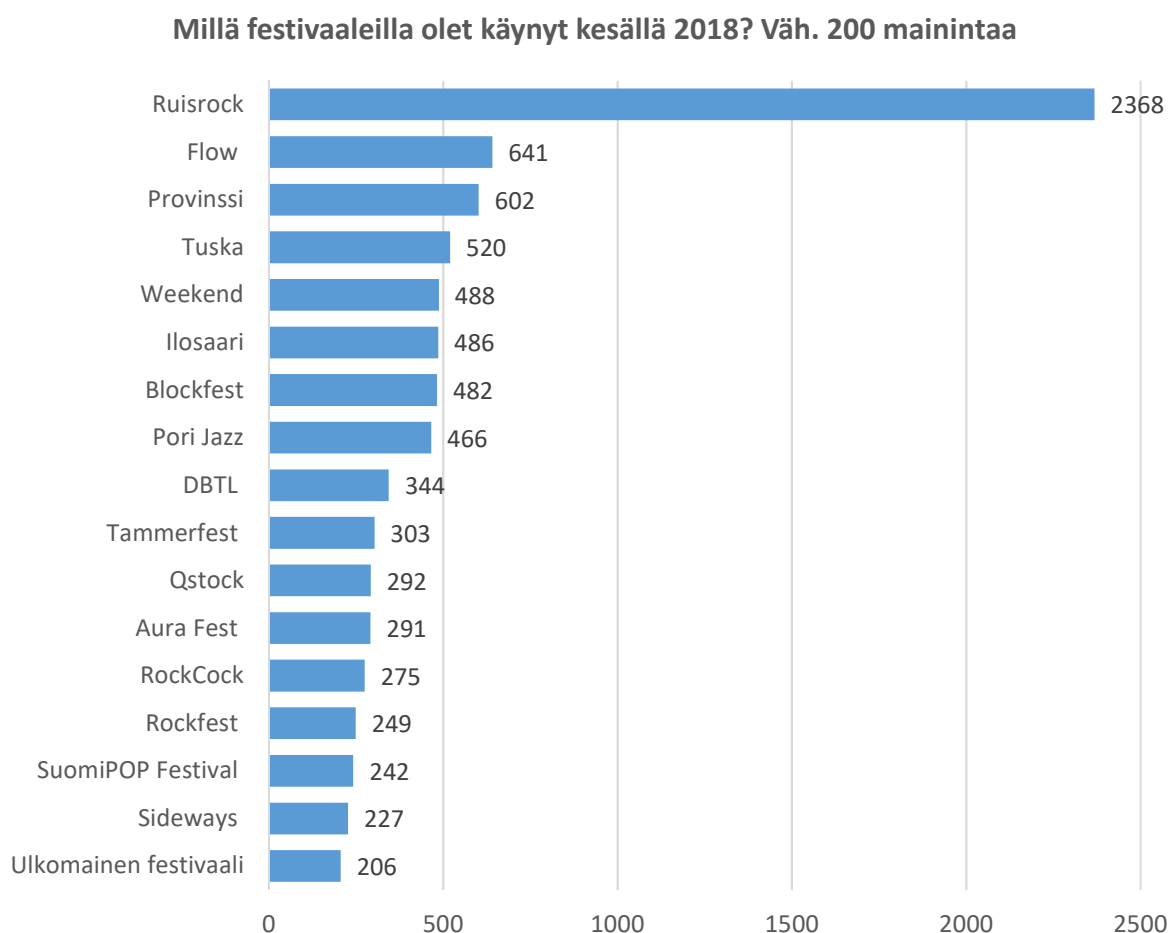
Onnellisuuskäsitystä kysyttiin vuonna 2018 niin ikään ensimmäistä kertaa. Kysymysasettelu oli sama, mitä käytetään European Social Survey (ESS) -kyselyssä (ESS, 2019: kysymys C1): ”Kun arvioidaan elämää kokonaisuutena, kuinka onnellisena pidät itseäsi?” (0=erittäin onneton – 10=erittäin onnellinen). Suomalaisten keskimääräinen onnellisuusaste vuonna 2014 oli ESS:n mukaan 8,1 (ESS, 2016). Festivaalibarometrin vastaajien onnellisuusaste oli keskimäärin 7,8 (mediaani 8) eli alempi kuin suomalaisilla keskimäärin – siitäkin huolimatta, että valtaosa festivaalibarometrin vastaajista on nuoria aikuisia ja nimenomaan nuoret pitävät itseään yleensä onnellisempina kuin iäkkäämmät (ESS, 2016). Onnellisuuskäsitekin vaatii siis jatkotutkimusta festivaalibarometrin osalta.

Festivaaliosallistuminen ja tuotannollisten tekijöiden merkitys

Festivaalikäynnit

Kesän 2018 festivaalikäyntejä kysyttäessä Ruisrock nousi ykköseksi, ja sen jälkeen suosituimmat olivat Flow Festival, Provinssi, Tuska, Weekend, Ilosaarirock, Blockfest ja Pori Jazz (Kuvio 9). Kyselyyn vastanneet olivat käyneet yhteensä 244 kotimaisella rytmimusiikkifestivaalilla.

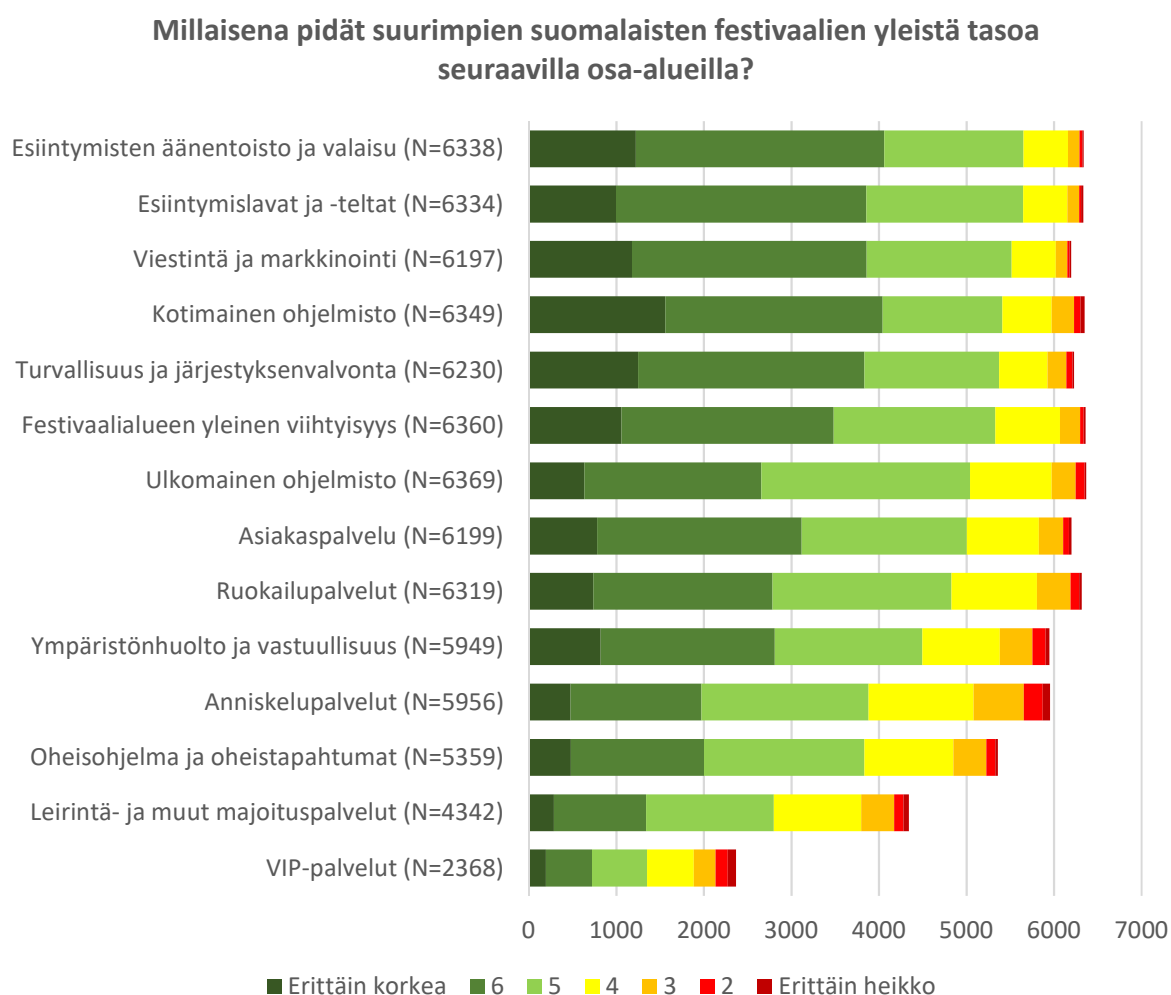

Kuvio 9. Millä festivaaleilla olet käynyt kesällä 2018? Vähintään 200 mainintaa. Vastauksia ei ole painotettu, koska tarkastelu on festivaalikohtaista.

Vastaajista 186 oli käynyt ulkomaisella festivaalilla kesän 2018 aikana. Suosituin ulkomainen festivaali oli unkarilainen Sziget (17 käyntiä). Seuraavaksi suosituimmat olivat Sweet Spot Festival / Viro (13), Tomorrowland / Belgia (11), Weekend Baltic / Viro (10), Wacken Open Air / Saksa (10), Primavera Sound / Espanja (8), Ultra Europe / Kroatia (7) ja Metaldays / Slovenia (7). Kaikkiaan vastaajat mainitsivat 105 ulkomaista festivaalia.

Vastaajien näkemys festivaalien tasosta Suomessa

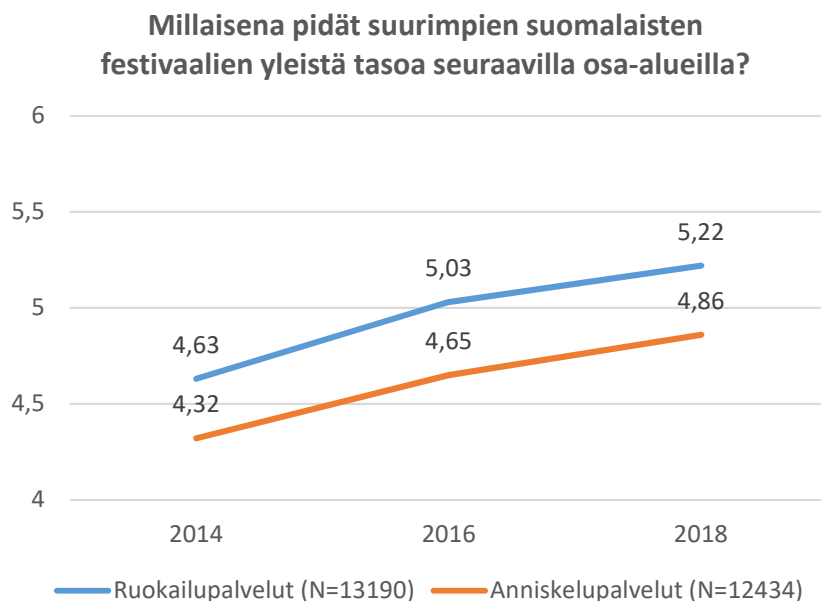
Vastaajat pitivät suurimpien kotimaisten festivaalien teknistä toteutusta (esiintymisten äänentoisto ja valaisu, esiintymislavat ja -teltat) edellisvuosien tapaan erinomaisena. Niin ikään viestintä ja markkinointi, kotimainen ohjelmisto sekä turvallisuus ja järjestyksenvalvonta olivat erittäin laadukkaita. Kuviossa 10 ovat kaikki painotetut vastaukset vuodelta 2018. Muutokset edellisvuosiin ovat pieniä, yhden sijan muutoksia.

Kuvio 10. Vastaajien näkemys kotimaisten festivaalien tasosta eri osa-alueilla vuonna 2018, painotetut vastaukset.

Kun verrataan vuosien 2014-2018 vastauksia, nimenomaan anniskelu- ja ruokapalvelujen tason nousu on näkynyt vastauksissa. Vuodesta 2014 vuoteen 2018 festivaalikävijät ovat nostaneet käsitystään suomalaisten festivaalien anniskelupalveluiden tasosta 14 % ja ruokailupalveluiden tasosta 13 % (Kuvio 11). Tämä osoittaa, että palveluihin on panostettu, kuten festivaalijärjestäjät ovat kertoneet vuosien 2015 ja 2017 toimialabarometreissa³ (Kinnunen ym., 2017a; Kinnunen ym., 2018).

³ Toimialabarometri on festivaalijärjestäjille suunnattu kysely festivaalikentän nykytilanteesta ja tulevaisuuden näkymistä. Kysely on toteutettu vuosina 2015 ja 2017.

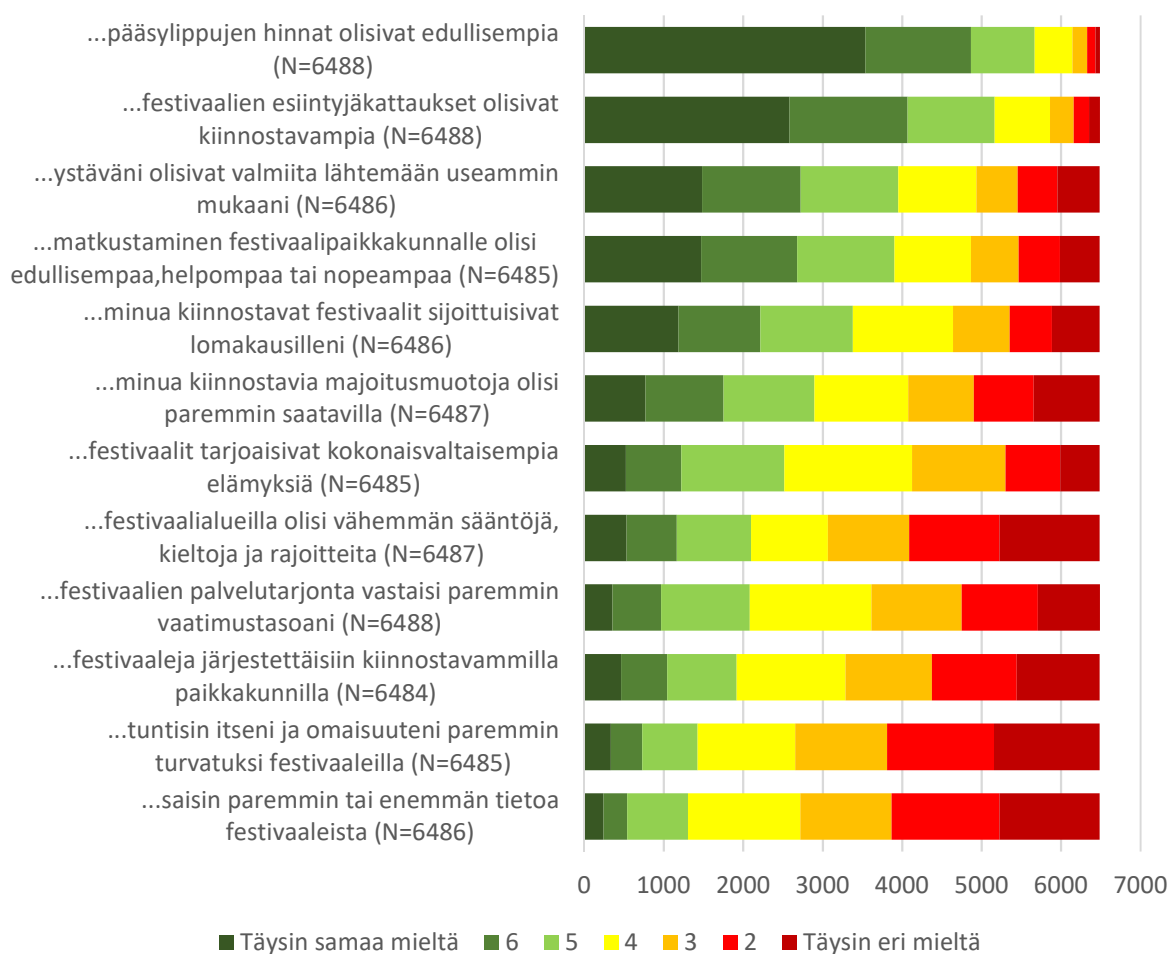
Kuvio 11. Suurimmat erot osa-alueiden keskiarvoissa vuosina 2014-2018, painotetut vastaukset asteikolla 1=Erittäin heikko – 2=Erittäin korkea. Erot ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä ($p=.000$).

Festivaaliosallistumiseen vaikuttavat tekijät ja hintakäsitykset

Kyselyyn osallistujilta kysyttiin, mitkä tekijät vaikuttaisivat siihen, että he osallistuisivat festivaaleille useammin (Kuvio 12). Sijoitusmuutokset vuoteen 2016 verrattuna olivat vähäisiä, vain yhden sijan muutoksia. Tärkeimmät neljä tekijää kaikkina vuosina (2014, 2016 ja 2018) ovat olleet pääsylippujen hinnat, esiintyjät, matkustamisen hinta sekä ystävien osallistuminen. Pääsylippujen hinnan, ohjelmiston ja ystävien osallistumisen tärkeys näkyy myös tulevaisuuden festivaaliosallistumisissa (ks. Tapahtumauskollisuus).

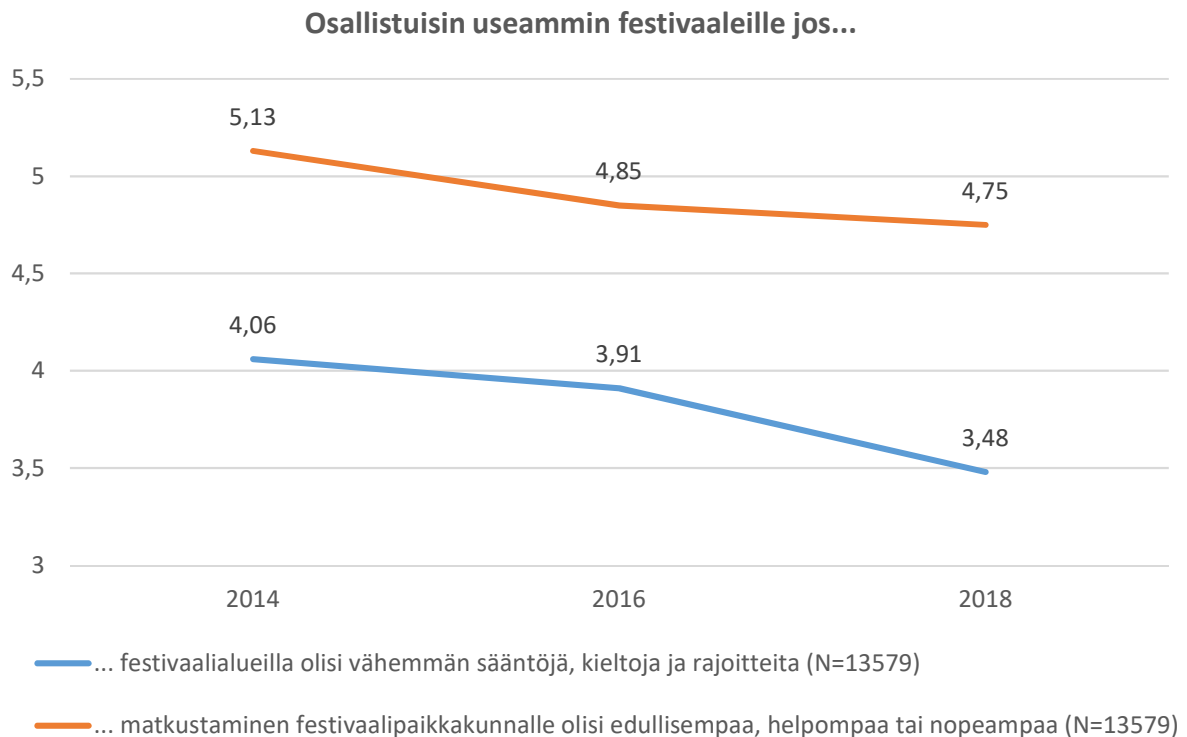
Sijoituksia tarkastellessa tulee huomioida, että ”alhaiset sijoitukset” eivät välttämättä tarkoita sitä, että asialla ei olisi vastaajalle mitään merkitystä, vaan sitä, että kyseiset asiat ovat jo niin korkealla tasolla, että ne eivät vaikuta osallistumispäätöksiin. Esimerkiksi jos vastaaja on täysin eri mieltä väitteen ”Osallistuisin useammin festivaaleille, jos tuntisin itseni ja omaisuuteni paremmin turvatuksi” kanssa, se ei suinkaan tarkoita, että hänen mielestään festivaaleilla pitäisi olla turvattomampaa, vaan sitä, että hän tuntee jo nyt olonsa riittävän turvalliseksi.

Osallistuisin useammin festivaaleille, jos...

Kuvio 12. Festivaaliosallistumiseen vaikuttavat tekijät vuonna 2018, painotetut vastaukset.

Vuosien 2014-2018 aikana merkittävimmät muutokset ovat tapahtuneet arvioissa festivaalien sääntöistä ja rajoitteista sekä matkustamisen hinnasta (Kuvio 13). Sääntöjen ja rajoitteiden merkitys on laskenut 13 % ja matkustamisen 6 %. Sääntöjen ja rajoitteiden merkityksen laskuun on vaikuttanut varmasti alkutilanne, jolloin keskustelu (ja lobbaus) uudesta alkoholilainsäädännöstä oli käynnissä, sekä se, että anniskeluun liittyviin rajoitteisiin on totuttu. Toki on myös huomioitava, että anniskeluun on tullut vuonna 2018 voimaan tulleen uuden alkoholilain myötä tiettyä joustavuutta. Matkustamisen merkityksen lasku taas johtunee matkustamisen halpenemisesta, joka alkoi OnniBus.comin aggressiivisesta hinnoittelusta, mikä puolestaan pakotti myös VR:n tarkistamaan hintojaan alaspäin (Talous-elämä, 2017).

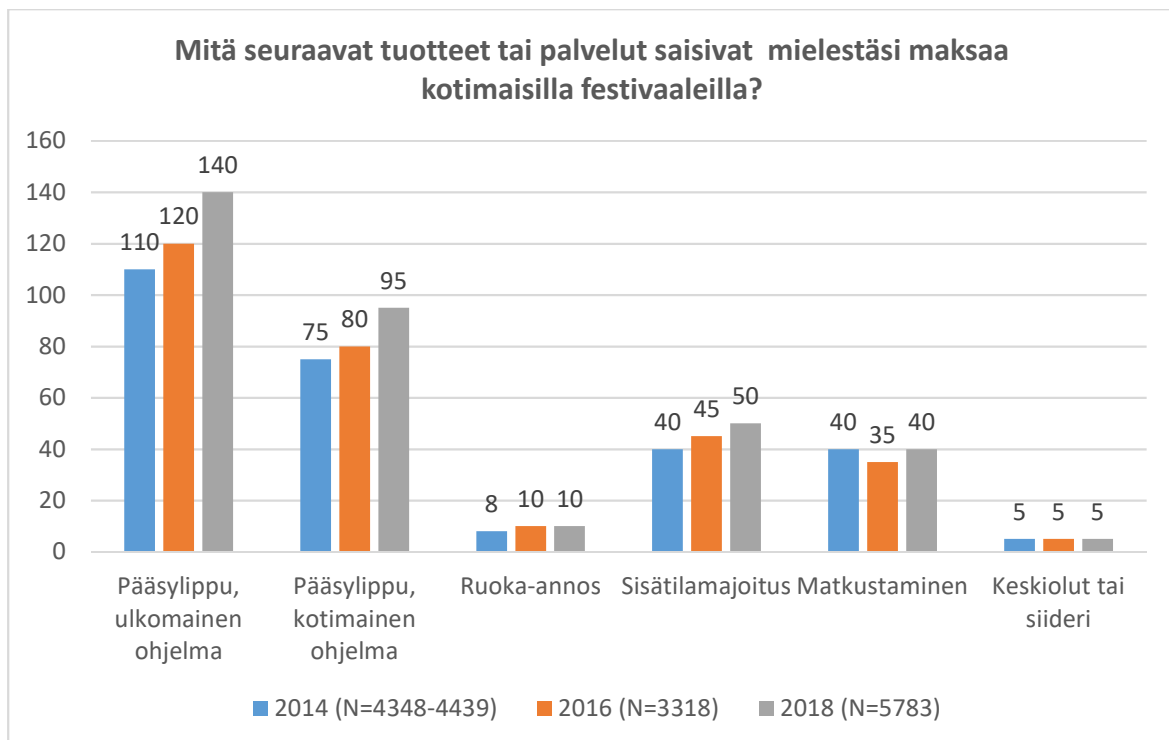

Kuvio 13. Suurimmat erot festivaaliosallistumiseen vaikuttavien tekijöiden keskiarvoissa vuosina 2014-2018, painotetut vastaukset asteikolla 1=Täysin eri mieltä – 7=Täysin samaa mieltä. Erot ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä ($p=.000$).

Kun kysytään, mitä tietyt tuotteet tai palvelut saisivat maksaa, hintajoustavuus kohdistuu vuosina 2014-2018 erityisesti festivaalilippujen hintaan:

- Vastaajat olivat valmiita maksamaan korkeatasoista ulkomaista ohjelmaa tarjoavien kolmen päivän festivaalien lipuista 110 euroa vuonna 2014, 120 euroa vuonna 2016 ja 140 euroa vuonna 2018. Maksuvalmius nousi siis viidessä vuodessa 27 %.
- Täysin kotimaista ohjelmaa tarjoavien kolmen päivän festivaalien lippujen maksuvalmius nousi 75 eurosta 95 euroon eli niin ikään 27 %.
- Ruoka-annoksen maksuvalmius nousi 8 eurosta 10 euroon eli 25 %.
- Majoituksen maksuvalmius nousi 40 eurosta 50 euroon eli 25 %.
- Näkemys matkustamisen sopivasta hinnasta laski vuonna 2016, mutta nousi jälleen vuoden 2014 tasolle vuonna 2018. Tämä osoittanee odotuksia hintojen laskusta vielä vuonna 2016, mutta bussiyhtiöiden ongelmien takia (esim. Niinivuo, 2017; Sinervä, 2017) hintajoustavuus nousi vuonna 2018.
- Alkoholiannoksen hintajoustavuus ei ole muuttunut lainkaan viidessä vuodessa.

Hintanäkemykset on koottu kuvioon 14. Vastauksista käytettiin painotetun aineiston mediaaniarvoa, koska hajonta oli suurta. Esimerkiksi alkoholiannoksen hintaehdotus vaihteli nollasta eurosta 1 000 euroon. Suuria hintaehdotuksia ei poistettu, koska 1 000 euron ehdotuksia oli neljä ja samojen henkilöiden muut vastaukset olivat uskottavia. Yksi mahdollinen selitys on, että kyseiset vastaajat eivät itse käytä alkoholia tai heidän mielestään festivaaleilla ei tulisi tarjolla lainkaan alkoholia.

Kuvio 14. Mitä seuraavat tuotteet tai palvelut saisivat mielestäsi maksaa kotimaisilla festivaaleilla? Mediaani painotetuista vastauksista vuosilta 2014-2018⁴.

Festivaalielämykseen vaikuttavat tekijät

Vastaajien festivaalielämykseen vaikuttavat tekijät on koottu kuvioihin 15 ja 16. Tärkeimpiä tekijöitä olivat WC:iden määrä ja siisteys, festivaalialueen siisteys, palveluiden hintataso, liikkuminen ja asioiminen jonottamatta sekä festivaalilipun hinta. Vähintään kolmen sijan muutokset on merkitty kuvioihin nuolilla. Kaikkein suurin muutos on tapahtunut festivaalin ympäristömyönteisyydessä ja vastuullisuudessa, jonka sijoitus on noussut yhteensä viisi pykälää viiden vuoden aikana.

Painotetun aineiston keskiarvotarkastelussa suurimmat muutokset vuosina 2014-2016 olivat ($p=.000$):

- Tärkeys laskenut vähintään 6 %
  - o Uusiin ihmisiin tutustuminen; muutos 5,13 → 4,80 (-6 %)
- Tärkeys noussut vähintään 6 %
  - o Festivaalin ympäristömyönteisyys ja vastuullisuus; muutos 5,18 → 5,47 (6 %)
  - o Festivaalin edustamat arvot; muutos 4,85 → 5,17 (7 %)

Ympäristöarvojen merkityksen nousu on ollut yhteiskunnallisestikin havaittava muutos eli se ei koske pelkästään festivaaleja (Piispa & Myllyniemi, 2019).

⁴ Pääsylippu, ulkomainen ohjelma = Kolmen päivän pääsylippu korkeatasoista ulkomaista ohjelmaa tarjoaville festivaaleille.

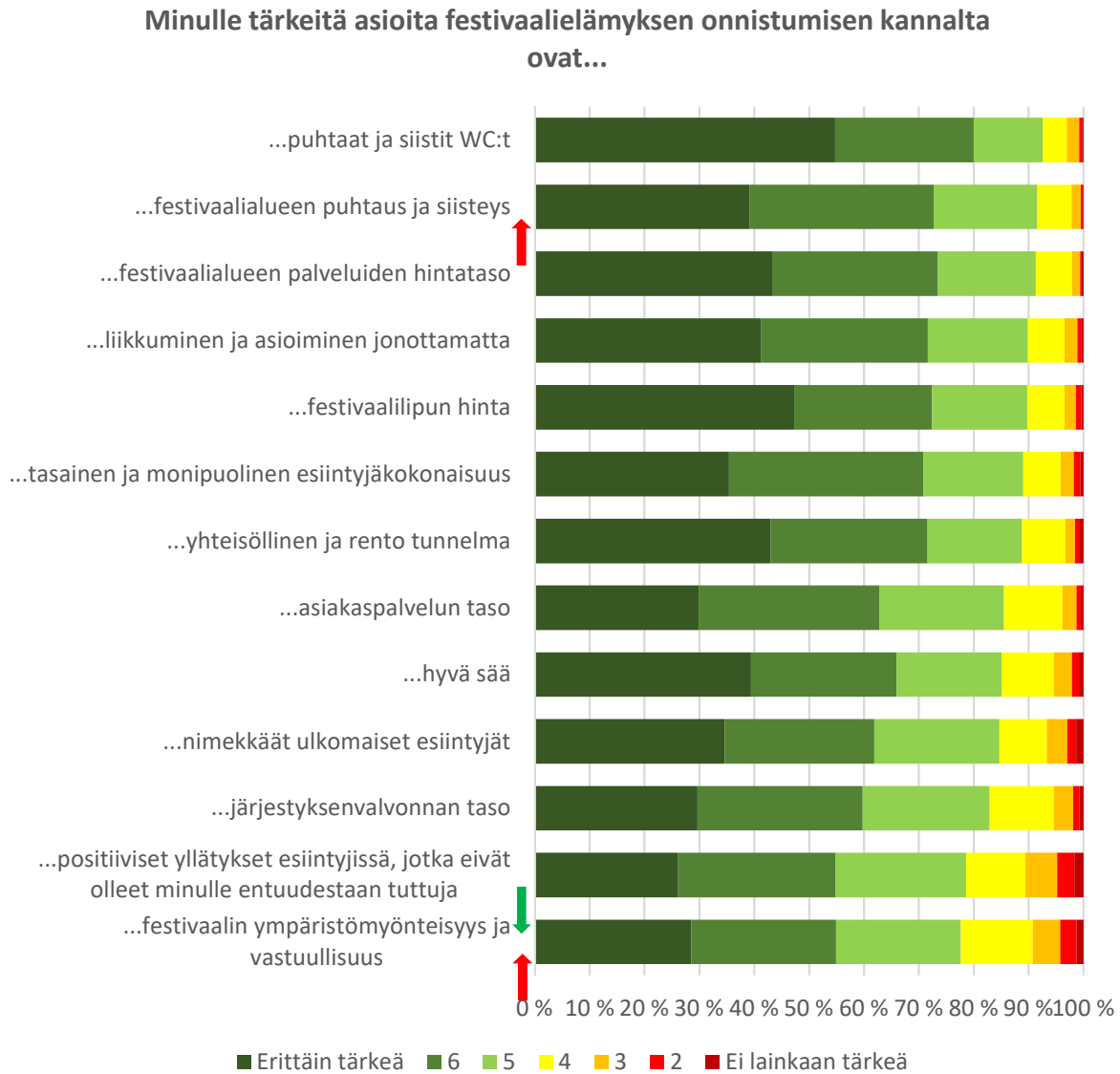
Pääsylippu, kotimainen ohjelma = Kolmen päivän pääsylippu täysin kotimaista ohjelmaa tarjoaville festivaaleille.

Ruoka-annos = Laadukas ruoka-annos festivaalialueella.

Majoitus = Sängyllinen sisätilamajoitus omassa huoneessa (hinta per henkilö, yhdeltä yöltä).

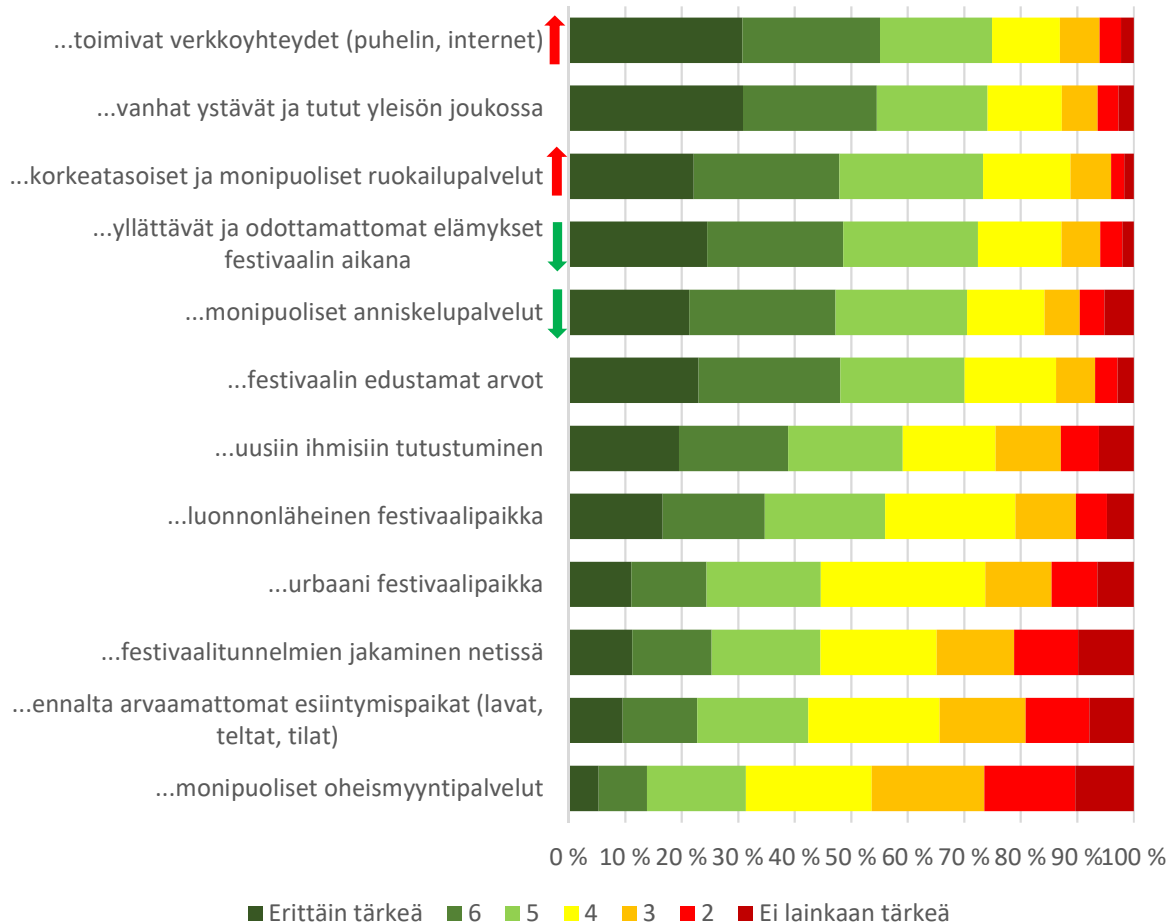
Matkustaminen = Matkustaminen festivaalipaikkakunnalle (Suomessa) ja takaisin (hinta/kustannus per henkilö).

Keskiolut tai siideri = Annos (0,33 l) keskiolutta tai siideriä festivaalialueella.

Kuvio 15. Tärkeimmät festivaalielämykseen vaikuttavat tekijät, osa 1, painotetut vastaukset vuonna 2018 ($N=6\,487$). Nuolet kuvaavat vähintään kolmen sijan muutosta vuodesta 2014 alkaen.

Minulle tärkeitä asioita festivaalielämyksen onnistumisen kannalta ovat...

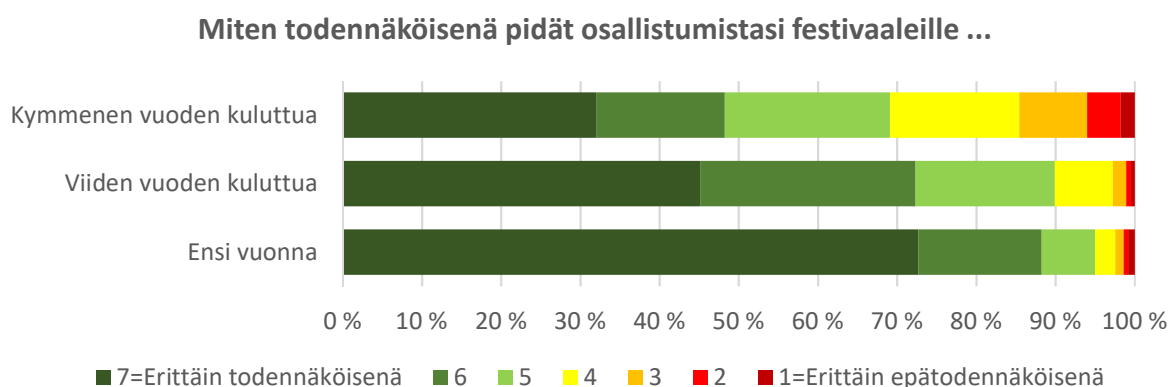
Kuvio 16. Tärkeimmät festivaalielämykseen vaikuttavat tekijät, osa 2, painotetut vastaukset vuonna 2018 ($N=6\,487$). Nuolet kuvaavat vähintään kolmen sijan muutosta vuodesta 2014 alkaen.

Kun tarkastellaan elämystekijöiden korrelaatioita vastaajien taustatietoihin, naisille tärkeitä asioita ovat puhtaat ja siistit WC:t sekä festivaalialueen puhtaus ja siisteys, festivaalin ympäristömyönteisyys ja vastuullisuus sekä festivaalin edustamat arvot, asiakaspalvelun ja järjestyksenvalvonnan taso, toimivat verkkoyhteydet, festivaalialueen palveluiden hintataso ja festivaalilipun hinta, tasainen ja monipuolinen esiintyjäkokonaisuus sekä yhteisöllinen ja rento tunnelma. Mitä nuorempi vastaaja on, sitä tärkeämpiä ovat yllättävät elämykset, toimivat verkkoyhteydet, tunnelmien jakaminen netissä, uusiin ihmisiin tutustuminen sekä vanhat ystävä ja tutut yleisön joukossa. Mitä suuremmat tulot vastaajalla taas on, sitä tärkeämpiä ovat monipuoliset anniskelupalvelut ja sitä vähemmän festivaalilipun hinnalla on merkitystä. Korrelaatioita tarkastellessa on huomioitu osittaiskorrelaatiot eli muiden taustamuuttujien vaikutus on eliminoitu.

Tapahtumauskollisuus

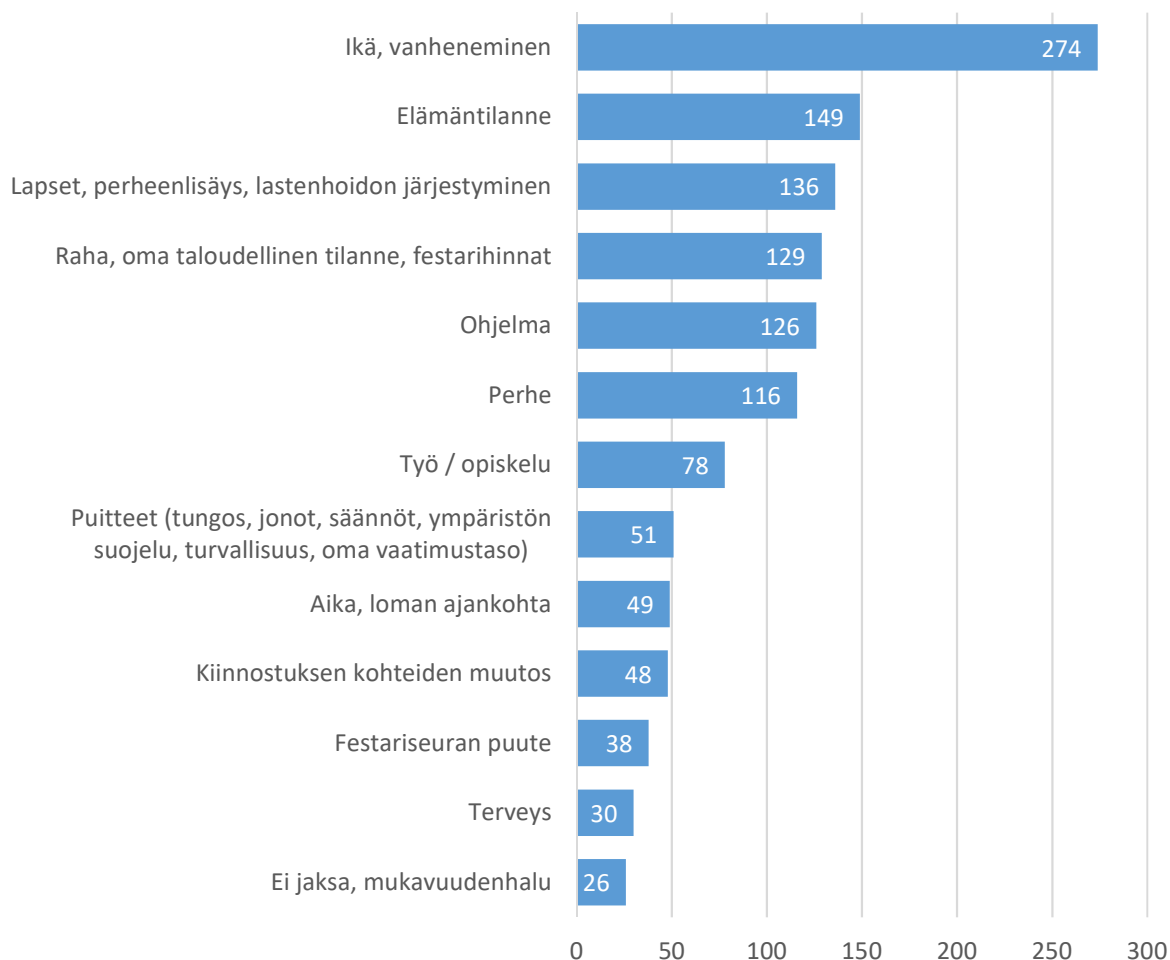
Kuviossa 17 on vastaajien näkemys tulevasta osallistumisestaan festivaaleille tulevana vuonna, viiden vuoden ja kymmenen vuoden kuluttua.

Kuvio 17. Miten todennäköisenä pidät osallistumistasi festivaaleille ensi vuonna, viiden vuoden päästä, kymmenen vuoden päästä? Painotetut vastaukset vuonna 2018 ($N=6\,487$).

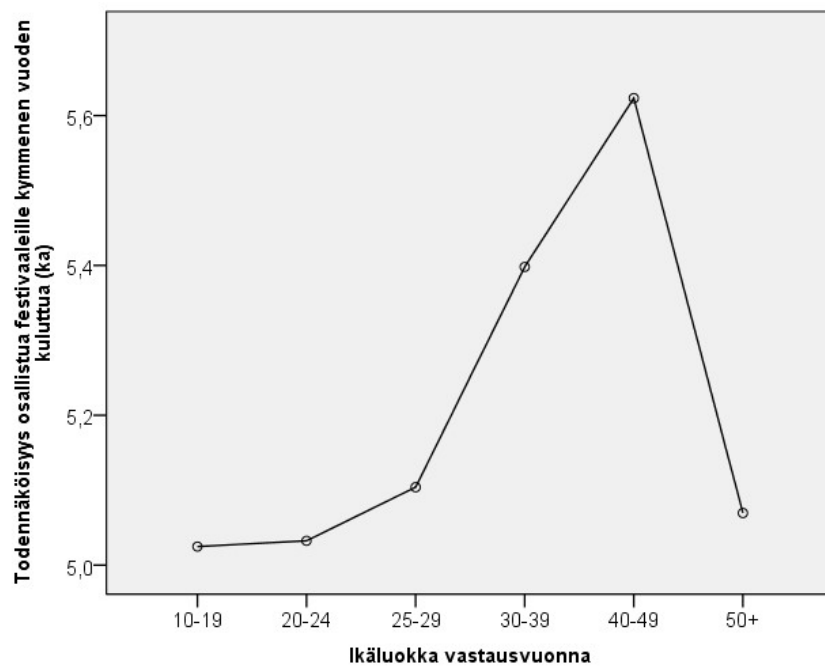
Osallistujilta kysyttiin myös, miksi he pitivät omaa festivaaliosallistumistaan viiden vuoden päästä epätodennäköisenä. Kysymys oli avoin, joten se luokiteltiin ja luokittelun tulos on kuviossa 18. Ylivoimaisesti suurimpana selityksenä festivaalikäyntien tulevalle loppumiselle tai vähenemiselle on oma vanheneminen, johon liittyy perheen perustaminen, lasten saaminen ja työ / opiskelu. Muita syitä osallistumattomuuteen olivat oma taloudellinen tilanne ja festivaalien hintojen (liput ja palvelut) jatkuva nousu sekä ohjelman muuttuminen sellaiseksi, ettei se enää kiinnosta. Useat vastaajat totesivat, että musiikki on muuttunut suuntaan, joka ei heitä kiinnosta, ja että ohjelmisto on monesti suunnattu nuorisolle. Tämän lisäksi oma vaatimustaso nousee iän myötä ja se asettaa vaatimuksia festivaalien ulkoisille puitteille: toivotaan mahdollisuutta istua, parempaa ja halvempaa majoitusta (muuta kuin telttailua) sekä vähemmän jonoja ja tungosta.

**Jos pidät osallistumistasi festivaaleille viiden vuoden kuluttua
epätodennäköisenä, mistä uskot tämän johtuvan? Väh. 20 mainintaa**

Kuvio 18. Tärkeimmät syyt vuonna 2018 sille, miksi festivaaleille ei enää osallistuta viiden vuoden päästä ($N=970$). Vastauksia ei ole painotettu.

Kun festivaaleille osallistumisen todennäköisyyttä peilataan vastaajan ikään, löytyy mielenkiintoinen, tilastollisesti erittäin merkitsevä ($p=.000$) huomio (Kuvio 19): Kaikkein nuorimmat ovat epävarmimpia osallistumisestaan 10 vuoden päästä, kun taas 40-49 -vuotiaat ovat kaikkein varmimpia tulevan festivaaliosallistumisensa suhteen. Tämä antaa viitteitä siitä, että festivaaliyleisön keski-ikä tulee jatkossakin nousemaan.

Kuvio 19. Festivaaliosallistumisen todennäköisyyden keskiarvo ikäryhmittäin vuosina 2014-2018, painotetut vastaukset asteikolla 1=Erittäin epätodennäköisenä – 7=Erittäin todennäköisenä ($N=13\ 577$).

Yhteenveto

Yleisölle suunnattu festivaalibarometri on toteutettu parillisina vuosina välillä 2014-2018. Suurten rytmimusiikkifestivaalien jakelemana kysely on tavoittanut merkittävän määrän festivaaliyleisöä, sillä vastauksia on saatu yhteensä 15 110. Tässä raportissa on tarkasteltu vuoden 2018 vastauksia ($N=6\,516$) ja olennaisimpia muutoksia tutkimuksen aikana.

Tärkeimmät neljä festivaaliosallistumiseen vaikuttavaa tekijää ovat olleet kaikkina vuosina (2014, 2016 ja 2018) pääsylippujen hinnat, esiintyjät, matkustamisen hinta sekä ystävien osallistuminen. Lippujen hinnat, ohjelmiston kiinnostavuus ja ystävien osallistuminen vaikuttavat olennaisesti myös tulevaisuuden festivaaliosallistumisiin. Vuosien 2014-2018 aikana merkittävimmät muutokset festivaaliosallistumiseen vaikuttavissa tekijöissä ovat tapahtuneet arvioissa festivaalien säännöistä ja rajoitteista sekä matkustamisen hinnasta: sääntöjen ja rajoitteiden merkitys on laskenut 13 % ja matkustamisen 6 %.

Vastaajien valmius maksaa lipuista ja palveluista on noussut huomattavasti viidessä vuodessa. Valmius maksaa korkeatasoista ulkomaista ohjelmaa tarjoavien kolmen päivän festivaalien lipuista nousi 110 eurosta (2014) 140 euroon (2018) eli 27 %. Täysin kotimaista ohjelmaa tarjoavien kolmen päivän festivaalien lippujen maksuvalmius nousi 75 eurosta 95 euroon eli niin ikään 27 %. Hyvälaatuisen ruokannoksen maksuvalmius nousi 8 eurosta 10 euroon (25 %) ja majoituksen maksuvalmius 40 eurosta 50 euroon (25 %).

Festivaalielämykseen vaikuttavia tärkeimpiä tekijöitä olivat WC:iden määrä ja siisteys, festivaalialueen siisteys, palveluiden hintataso, liikkuminen ja asioiminen jonottamatta sekä festivaalilipun hinta. Yleisempänäkin trendinä näkyvä ympäristöarvojen merkityksen nousu on havaittavissa myös festivaalikävijöiden mielipiteissä, sillä viidessä vuodessa festivaalin edustamien arvojen tärkeys on noussut 7 % ja festivaalin ympäristömyönteisyyden ja vastuullisuuden merkitys 6 %.

Festivaalien ruokapalvelujen laadun ja valikoiman merkitys on havaittu myös kansainvälisesti (Andersson, Jutbring & Lundberg, 2013; Yoon, Lee & Lee, 2010). Festivaalijärjestäjät ovatkin raportoineet toimialabarometrissa, että erityisesti palveluihin on panostettu viime vuosina. Festivaalibarometrin tulokset osoittavat, että yleisön mielestä ruokapalvelujen taso nousi viidessä vuodessa 13 % ja anniskelun 14 %.

Osallistujilta kysyttiin myös, miksi he pitivät omaa festivaaliosallistumistaan viiden vuoden päästä epätodennäköisenä. Suurimpana selityksenä festivaalikäyntien tulevalle loppumiselle tai vähenemiselle on oma vanheneminen, johon liittyi perheen perustaminen, lasten saaminen ja työ / opiskelu. Muita syitä osallistumattomuuteen ovat oma taloudellinen tilanne ja festivaalien hintojen (liput ja palvelut) jatkuva nousu sekä ohjelman muuttuminen sellaiseksi, ettei se enää kiinnosta.

Kävijöiden taustatiedoissa kaksi uutta, vuonna 2018 käyttöön otettua kysymystä vaatii jatkotutkimusta. Kävijöiden käsitys omasta maskuliinisuudesta / feminiinisydestä näyttää ensi silmäyksellä noudattavan hyvinkin tarkasti biologista sukupuolta. Lähemmin tarkasteltuna kuitenkin selviää, että esimerkiksi Tuskan kävijöissä miehet pitävät itseään maskuliinisempina ja naiset vähemmän feminiinisinä kuin muut festivaalikävijät. Toinen kiinnostava uusi taustatietolöydös koskee onnellisuutta. Festivaalibarometrin vastaajat eivät näyttäisi olevan yhtä onnellisia kuin suomalaiset keskimäärin, joten tätäkin on jatkossa analysoitava tarkemmin.

Lopuksi voidaan todeta, että yli 90 % vastaajista pitää varsin todennäköisenä sitä, että osallistuu festivaaleille tulevana vuonna, mikä vahvistaa näkemystä, että festivaalit kuuluvat edelleen olennaisesti suomalaisten vapaa-aikaan (esim. Finland Festivals, 2019; Silvanto, 2016). 40-49 -vuotiaat ovat kaikkein varmimpia festivaaliosallistumisestaan 10 vuoden päästä, mikä antaa viitteitä siitä, että festivaaliyleisön keski-ikä tulee jatkossakin nousemaan.

Lähteet

- Andersson, T., & Jutbring, H. (2016). Sex, gender and rock'n'roll. *25th Nordic Symposium on Tourism and Hospitality Research*, 28–30 September, 2016, Turku, Finland.
- Andersson, T.D., Jutbring, H., & Lundberg, E. (2013). When a music festival goes veggie: Communication and environmental impacts of an innovative food strategy. *International Journal of Event and Festival Management*, 4(3), 224–235.
- ESS (2016). Cross-country variations in happiness. ESS Blog, 7.7.2016. Saatavilla: <https://www.europeansocialsurvey.org/findings/singleblog.html?a=/findings/blog/essblog0002.html>.
- ESS (2019). Measuring wellbeing. Saatavilla: <http://esswellbeingmatters.org/measures/index.html>.
- Finland Festivals (2019). Festivaalien käyntimäärät 2018. Saatavilla: <http://www.festivals.fi/tilastot/festivaalien-kayntimaarat-2018/>.
- Firat, A. F., & Venkatesh, A. (1995). Liberatory postmodernism and the reenchantment of consumption. *Journal of Consumer Research*, 22(3), 239–267.
- Fräntilä, J. (2018). Loppuunmyyty Flow Festival kokosi viikonloppuna Suvilahteen 84 000 kävijää - päästöt kompensoidaan. *Rumba*, 13.8.2018. Saatavilla: <https://www.rumba.fi/uutiset/loppuunmyyty-flow-festival-kokosi-viikonloppuna-suvilahteen-84-000-kavijaa-paastot-kompensoidaan/>.
- Herranen, K., & Karttunen, S. (2016). *Festivaalien ja tapahtumien edistäminen valtion kulttuuripolitiikassa: Katsaus tietopohjaan, valtionavustuksiin ja vaikuttavuuteen*. (Cuporen verkkojulkaisuja 35.) Helsinki: Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämssäätiö.
- Jalkanen, O. (2019). *Elävän musiikin toimialan tiedonkeruun ja tilastoinnin tilannekartoitus: Loppuraportti*. Helsinki: LiveFIN. Saatavilla: <http://www.livefin.fi/wp-content/uploads/2019/03/combinepdf.pdf>.
- Johansson, M. (2014). *Det är publiken som gör festivalen: En publikundersökning av fjorton festivaler*. Helsingfors: Svenska kulturfonden. Saatavilla: <https://www.kulturfonden.fi/wp-content/uploads/2016/01/publikfestival.pdf>.
- Kahma, N. (2011). *Yhteiskuntaluokka ja maku*. Väitöskirja. (Sosiaalitieteiden laitoksen julkaisuja 2011:8) Helsinki: Helsingin yliopisto, sosiaalitieteiden laitos. Saatavilla: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/27503/yhteisku.pdf?sequence=1>.
- Kangas, A., & Pirnes, E. (2015). Kulttuuripoliittinen päätöksenteko, lainsäädäntö, hallinto ja rahoitus. Teoksessa I. Heiskanen, A. Kangas, & R. Mitchell (Toim.), *Taiteen ja kulttuurin kentät: Perusrakenteet, hallinta ja lainsäädäntö* (ss. 23–108). Tallinna: Tietosanoma.
- Keskitalo, J. (2018). Ruisrock 2018: loppuunmyyty festivaali näytti kauniilta - tsekkaa meininki kuvagalleriasta! *Ylex*, 10.7.2018. Saatavilla: <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2018/07/10/ruisrock-2018-loppuunmyyty-festivaali-naytti-kauniilta-tsekkaa-meininki>.
- Kinnunen, M., & Haahti, A. (2015). Visitor discourses on experiences: Reasons for festival success and failure. *International Journal of Event and Festival Management*, 6(3), 251–268.
- Kinnunen, M., & Luonila, M. (2017a). Finnish Rhythm Music Festival Barometer: Longitudinal consumer research 2014 – 2018. *24th Nordic Academy of Management Conference*, 23–25 August 2017, Bodø, Norway.

Kinnunen, M., & Luonila, M. (2017b). From the hedonistic dance crowd to the value-oriented rock fan: Audience segmentation in Finnish rhythm music festivals. *24th Nordic Academy of Management Conference*, 23–25 August 2017, Bodø, Norway.

Kinnunen, M., & Luonila, M. (2017c). Large-scale festival fans: What is important for successful festival experience? *26th Nordic Symposium of Tourism and Hospitality Research*, 4–6 October, 2017, Falun, Sweden.

Kinnunen, M., & Luonila, M. (2018). Festival enthusiasts: Characteristics of frequent attendees at rhythm music festivals in Finland. *27th Nordic Symposium on Tourism and Hospitality Research*, 24–26 September, 2018, Alta, Norway.

Kinnunen, M., Luonila, M., & Honkanen, A. (2019). Segmentation of music festival attendees. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 19(3), 278–299.

Kinnunen, M., Luonila, M., & Koivisto, J. (2017a). *Toimialabarometri 2015: Festivaalijärjestäjien näkemyksiä nykytilasta ja tulevaisuudesta*. (Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 18.) Helsinki: Sibelius-Akatemia. Saatavilla: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/193028/Toimialabarometri_2015_Kinnunen_Luonila_Koivisto_2017.pdf?sequence=1.

Kinnunen, M., Luonila, M., & Koivisto, J. (2017b). *Festivaalibarometri 2016: Yleiskatsaus ja suurimmat muutokset vuoteen 2014 verrattuna*. (Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 19.) Saatavilla: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/228446/Festivaalibarometri_2016_Kinnunen_Luonila_Koivisto.pdf?sequence=1.

Kinnunen, M., Luonila, M., & Koivisto, J. (2018). *Toimialabarometri 2017: Festivaalijärjestäjien näkemykset nykytilasta ja tulevaisuudesta sekä olennaisimmat muutokset vuoteen 2015 verrattuna*. (Sibelius-Akatemian selvityksiä ja raportteja 20.) Saatavilla: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/236242/Toimialabarometri_2017_Kinnunen_Luonila_Koivisto.pdf?sequence=1.

Kinnunen, M., Luonila, M., Rumpunen, S., & Koivisto, J. (2015). Festivaalibarometri 2014:n tuloksia. Teoksessa M. Luonila & J. Koivisto (toim.), *'Rock, ra(u)ha ja rakkaus': Festivaalibarometri 2014 ja katsaus tapahtumien muuttuvaan toimintaympäristöön* (ss. 7–29). (Julkaisusarja A – Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö, Nro 50/2015.) Pori: Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, Porin yksikkö. Saatavilla: http://www.uniarts.fi/sites/default/files/Rock%2C%20Ra%28u%29ha%20ja%20Rakkaus_1.pdf.

Koppinen, M. (2018). Hyvin sujuneen Pori Jazzin väistyvää toimitusjohtajaa närästää vain kaksi asiaa: pieleen mennyt sääennuste ja Suomi-Areenan viemä majoituskapasiteetti. *Helsingin Sanomat*, 24.7.2018. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000005767773.html>.

Kuopiorock (2018). Kuopiorock keräsi ennätysyleisön. Saatavilla: <http://www.kuopiorock.fi/uutiset/kuopiorock-kerasi-ennatysyleison/>.

Little, R. (1993). Post-stratification: A modeler's perspective. *Journal of the American Statistical Association*, 88(423), 1001–1012.

Luonila, M. (2016). *Festivaalituotannon merkitysten verkosto ja johtaminen – Tapaustutkimuksia suomalaisista taidefestivaaleista*. Väitöskirja. (Studia Musica 70.) Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia. Saatavilla: http://ethesis.siba.fi/files/online_luonila_m_vk_003.pdf.

Niinivuo, S. (2017). Hintasota pudottaa kyydistä, tappiot ajavat bussiyhtiöitä ahtaalle - "Ei ole tervettä". *Etelä-Suomen Sanomat*, 14.6.2017. Saatavilla: <https://www.ess.fi/uutiset/talous/art2377742>.

- Peltonen, H. (2018). Loppuunmyyty festariviikonloppu päättyi Cheekin keikkaan, lauantaihin mahtui myös nostalgiaa ja yllätyksiä. *Kaleva*, 29.7.2018. Saatavilla: <https://www.kaleva.fi/qstock/loppuunmyyty-festariviikonloppu-paatty-cheekin-keikkaan-lauantaihin-mahtui-myo-nostalgiaa-ja-yllatysia/800740/>.
- Piispa, M., & Myllyniemi, S. (2019). Nuoret ja ilmastomuutos: Tiedot, huoli ja toiminta Nuorisobarometrien valossa. *Yhteiskuntapolitiikka*, 84(1), 61–69.
- Ponto, T. (2018). Jurassicin suosio laski - Siltakemmakat ja Otavan Happy Jazz ylittivät kävijätavoitteen. *Länsi-Savo*, 5.8.2018. Saatavilla: <https://lansi-savo.fi/uutiset/lahella/a3ffe8db-905c-4866-8c2a-369e81db692c>.
- Puumala, A. (2018). Festivaali korjasi muhkean kävijäpotin - Juhla-Provinssi ylsi 76 000 kävijään. *Ilkka*, 30.6.2018. Saatavilla: <https://www.ilkka.fi/uutiset/maakunta/festivaali-korjasi-muhkean-kavijapotin-juhla-provinssi-ylsi-76-000-kavijaan-1.2665858>.
- Ruissalo, P. (2018). Blockfestissä juhli 75 000 – Promoottorikin oli tyytyväinen. *Tamperelainen*, 20-8-2018. Saatavilla: <https://www.tamperelainen.fi/artikkeli/695917-blockfestissa-juhli-75-000-promoottorikin-oli-tyytyvainen>.
- Silvanto, S. (toim.) (2016). *Festivaalien Suomi*. (Cuporen julkaisuja 29.) Helsinki: Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissektori.
- Sinervä, I. (2017). Bussiyhtiöt luisuvat kohti kriisiä. *Kauppalehti*, 13.2.2017. Saatavilla: <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/bussiyhtioid-luisuvat-kohti-kriisia/8f127095-e310-3d7c-b4df-84a972b5bc01>.
- Smith, W.G. (2008). *Does gender influence online survey participation?: A record-linkage analysis of university faculty online survey response behavior*. Research Report, San Jose State University.
- Soundi (2018). Näissä kuvissa ja tunnelmissa päätettiin Tuska-festivaali – Sunnuntain kuvagalleriassa Europe, Parkway Drive ja Clutch. *Soundi*, 6.7.2018. Saatavilla: <https://www.soundi.fi/keikat/naissa-kuvissa-ja-tunnelmissa-paatettiin-tuska-festivaali-sunnuntain-kuvagalleriassa-europe-parkway-drive-ja-clutch/>.
- Suomen virallinen tilasto (SVT) (2017a). Vapaa-aikatutkimus [verkkajulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: <http://www.stat.fi/til/vpa/index.html>.
- Suomen virallinen tilasto (SVT) (2017b). Kulttuuri [verkkajulkaisu]. Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: <http://www.stat.fi/til/klt/index.html>.
- Talouselämä (2017). VR kiihdyttää vastaiskuaan halpabusseille. *Talouselämä*, 17.2.2017. Saatavilla: <https://www.talouselama.fi/uutiset/vr-kiihdyttaa-vastaiskuaan-halpabusseille/11fc0877-7373-32fd-82ab-1bb843d0ceff>.
- Tilastokeskus (2011). Ajankäyttö: Kulttuuri- ja liikuntaharrastukset 1981 – 2009, Kulttuuritilaisuudet. Helsinki: Statistics Finland. Saatavilla: http://www.stat.fi/til/akay/2009/03/akay_2009_03_2011-05-17_kat_002_fi.html.
- Tilastokeskus (2014). Kulttuuritilasto 2013. (Kulttuuri ja viestintä 2014). Helsinki: Tilastokeskus. Saatavilla: http://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluettelo/yklt_klt_201300_2014_10376_net.pdf#_ga=2.9085877.1029365393.1507441987-116063977.1507441987.

Vali, K. (2018). Weekend Festivalin turvajärjestelyt huippuluokkaa – 75 000 kävijää kolmena päivänä Helsingin Hietaniemen rannassa. *Kulttuuriuutiset*, 21.8.2018. Saatavilla: <https://www.kulttuuri-parkki.com/?p=7739>.

Väinämö, J. (2018). Ilosaarirockissa historian toiseksi suurin kävijämäärä. *Yle*, 16.7.2018. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-10306111>.

Yoon, Y-S., Lee, J-S., & Lee, C-K. (2010). Measuring festival quality and value affecting visitors' satisfaction and loyalty using a structural approach. *International Journal of Hospitality Management*, 29(2), 335–342.

Näkökulma:

Kotimaisesta yhdistystoiminnasta kohden kansainvälistä ketjuuntumista.

Rytmimusiikkifestivaalientän muutokset Suomessa 2010-luvulla

Juha Koivisto

Taustaa

Suomalainen festivaalienttä on koko historiansa ajan ollut hyvin monimuotoinen toimintaympäristö, missä julkisyhteisöillä sekä kolmannen sektorin toimijoilla on ollut tapahtumien järjestäjänä merkittävä rooli (esim. Amberla, 2013). Viimeisen viiden vuoden aikana populaarimusiikin tapahtumat ovat alkaneet olla lisääntyvässä määrin kaupallisten tahojen järjestämiä. Uudet isot festivaalit, kuten Weekend, Blockfest, Qstock, Flow ja Rockfest, ovat syntyneet kaupallisten toimijoiden toimesta ja myös yhdistysten festivaaleja on siirtynyt kaupallisten toimijoiden järjestettäväksi. Suomessa on seurattu hieman viiveellä kansainvälistä kehitystä, jossa monikansalliset yhtiöt ovat ostaneet paikallisia toimijoita tai levittäneet kansainvälisiä festivaalibrändejä uusille markkina-alueille. Kasvavat festivaalimarkkinat ovat olleet myös pörssiyritysten ja pääomasijoittajien kiinnostuksen kohteena.

Jarkko Jokelainen kirjoitti kattavasti Ruotsin festivaalimarkkinoiden tilanteesta Helsingin Sanomien artikkelissa vuonna 2013 sanoin ”Festivaalisota saapui länsirintamalle” (Jokelainen, 2013). Kirjoittaja kuvaili värikkäästi kaupallisten toimijoiden kilpailutilannetta Ruotsin festivaalimarkkinoilla. Jokelaisen mukaan Ruotsissa uusien toimijoiden tulo markkinoille vaikutti festivaalien väliseen kilpailutilanteeseen ja kilpailu pääesiintyjistä kiristyi. Monet perinteiset yhdistysten järjestämät festivaalit joutuivat taloudelliseen vaikeuksiin ja osa tapahtumista ajautui konkurssiin. Lisäksi artikkelissa huomioitiin, että Ruotsissa isoja festivaaleja järjestettiin samana viikonloppuna ja aiemmin Ruotsin isoimpana festivaalina ollut Peace and Love joutui hakeutumaan konkurssiin muutamaa viikkoa ennen tapahtuman alkua vuonna 2013. Tapahtuman peruuntumisen mainittiin johtuvan liian huonosti sujuneesta lippujen ennakkomyyntistä, jonka yhtenä syynä nähtiin olevan FKP Scorpion samaan aikaan järjestämä Brävalla Festival. (Olsson & Nygren, 2013).

Rytmimusiikkifestivaalientän muutoksen vaiheita Suomessa

Saksalaisen FKP Scorpion tulo Suomen markkinoille

Ensimmäinen suomalaisen perinteikkään ja ison festivaalin omistusjärjestely nähtiin vuonna 2015, kun saksalainen FKP Scorpio osti enemmistöosuuden Seinäjoella järjestettävästä Provinssirock-festivaalista. Festivaalien myyntineuvotteluista oli tihkunut julkisuuteen tietoja jo aiemmin, mutta ensimmäisen vakiintuneet festivaalin siirtyminen ulkomaiseen omistukseen näyttää jälkeenpäin tarkasteltuna käynnistäneen merkittävän muutoksen suomalaisessa festivaalientässä. Useiden festivaalien omistuspohjassa on tapahtunut muutoksia ja festivaalit ovat siirtyneet osaksi joko kotimaisia tai kansainvälisiä ketjuja. FKP Scorpio oli aiemmin hankkinut omistukseensa helsinkiläisen ohjelmatoimiston Fullsteam Agencyn, josta tuli toteutetun kaupan myötä festivaalin pääomistaja. Aiemmin festivaalia järjestänyt Seinäjoen elävän musiikin yhdistys (SELMU ry) jäi toteutetulla omistusratkaisulla tapahtuman vähemmistöosakkaaksi.

Kaupan taustalla oli festivaalin tappiollisuus. FKP Scorpion perustaja Folkert Koopmans näki festivaalin tappiollisuuden johtuneen epäonnistumisissa pääesiintyjien hankinnassa, mutta hän piti itse festivaalia hyvänä. Uuden yhteistyön hän arveli helpottavan pääesiintyjien saamista. (Koski, 2015).

FKP Scorpio oli samoihin aikoihin aktiivinen myös Ruotsin ja Tanskan markkinoilla ja kaupassa oli nähtävissä synergian hakemista ohjelmahankinnoissa muiden skandinaavisten tapahtumien kanssa. Tätä kautta tarjoutui mahdollisuus tarjota kansainvälisille artisteille useita merkittäviä festivaaleja muutamien viikojen aikana. Rumbassa siteerattiin FKP Scorpion toimitusjohtajan Folkert Koopmansin lausuntoa: ”Yhteistyö Fullsteamin ja Provinssirockin kanssa sekä Tinderbox ApS:n ja samannimisen festivaalin perustaminen Tanskaan ovat loogista jatkumoa aikaisemmille Pohjois-Euroopan toiminnoillemme” (Lippu, 2014).

FKP Scorpion kiinnostus pohjoismaisiin markkinoihin on jatkunut vaiherikkaana: vuonna 2018 FKP Scorpio luopui tanskalaisten Tinderbox ja Northside festivaalien omistuksesta (Chapple, 2018), kun taas syksyllä 2019 uutisoitiin FKP Scorpion ostaneen ruotsalaisen Woah Dad Live AB:n (Chapple, 2019).

Nelonen Media Live ja festivaalituotannon uusi toimintamalli

Suomalaisen festivaalialan kannalta suurin omistuksellinen järjestely koettiin maaliskuussa 2018, kun Nelonen Media osti jämsäläisen N.C.D. Production Oy:n. N.C.D. Production oy:n perustaja Hannu Haljala ja muut avainhenkilöt jatkoivat uuden yhtiön palveluksessa. Kaupan myötä Sanoma Median tytäryhtiöstä tuli useiden festivaalien ja tapahtumien enemmistöomistaja. Nelonen Media Liven omistukseen siirtyneitä tunnetuimpia tapahtumia olivat Tammerfest, Suomipop-festivaalit, Iskelmä-festivaali sekä RMJ. Nelonen Median puolelta kommentoitiin siirtymistä uudelle liiketoiminta-alueelle liiketoimintajohtaja Kari Laakson toimesta: ”Nelonen Mediassa on musiikin ympärille luotu uudenlainen toimintamalli, jossa radiokanavat, tv:n musaohjelmat, persoonat ja nyt myös entistä enemmän live-tapahtumat toimivat saumattomasti yhdessä” (Mattila, 2018). Nelonen Media toi kaupan yhteydessä esiin tavoitteensa luoda uutta monikanavaista toimintamallia, jossa mediatalon eri osa-alueet toimivat yhdessä (Mattila, 2018).

Sanoma Media Liven toiminta festivaalimarkkinoilla on jatkunut aktiivisena myös N.C.D Production oy:n oston jälkeen. Monistettavia tapahtumakonsepteja, kuten Iskelmä-festivaalit on viety uusille paikkakunnille ja festivaaliportfoliota on laajennettu. Toisaalta liiketoiminnallisesti epävarmojen tapahtumien osalta on tehty päätöksiä välivuosista tai tapahtumista on luovuttu kokonaan.

Sanoman festivaaliportfolioon liitettiin kesäkuussa 2018 Tikkurila Festivaali ja maaliskuussa 2019 Hyvinkäällä järjestettävä Rockfest. Sanoma konserniin kuuluva Helsingin Sanomat uutisoi Rockfest-kauppaa seuraavasti: ”Vuodesta 2017 järjestetty ja Suomen suurimmaksi rock- ja metallimusiikkiin keskittyväksi tapahtumaksi mainittu Rockfest tuo tänä kesänä maahan esimerkiksi Kiss-yhtyeen, Def Leppardin ja Slipknotin. Paikalle odotetaan 60 000 kävijää” (Hasala, 2019). Uutisen yhteydessä on myös haastateltu kilpailuviraston apulaisjohtaja Sanna Syrjälää, joka toteaa kilpailuviraston näkemyksen alan keskittymisestä: ”Festivaaleja on Suomessa varsin paljon. N.C.D:lla oli kokonaisuudessaan 5–10 prosentin osuus kaikista musiikkitapahtumamarkkinoista” (Hasala, 2019). Uutisessa verrataan N.C.D:n 20 miljoonan euron liikevaihtoa vuonna 2017 Finland Festivals jäsenten noin 46 miljoonan liikevaihtoon tai Suomen suurimman konserttijärjestäjän Live Nation Finlandin 40 miljoonan liikevaihtoon. (Hasala, 2019).

Uutisoinnin taustalla on osittain julkisuudessa käyty keskustelu artistien asemasta uudessa musiikkialan toimintamallissa. Eritoten Iltalehden Mikko Räsänen laajassa analyysissa ”Onko Suomeen syntynyt musiikkihirviö?” kirjoittaja käy seikkaperäisesti läpi uuden toimintamallin uhkakuvia ja musiikkialan sisällä käytyä keskustelua uudesta tilanteesta. (Ks. Räsänen, 2019). Muusikkojen liitto vastaavasti julkaisi asiasta käydyn julkisen keskustelun pohjalta oman kannanottonsa helmikuussa 2019. Keskustelun taustalla oli Mikael Gabrielin pohdinnat hänen kappaleidensa joutumisesta soittoboikottiin Nelonen Median kanavissa hänen sitouduttuansa mukaan kilpailevan kaupallisen kanavan musiikkipitoiseen ohjelmaan. Muusikkojen liitto toi esiin huolensa monikanavaisesta toimintamallista ja kilpailuasetelman hyväksikäytöstä uudessa tilanteesta seuraavasti:

”Kun valta keskittyy yhteen paikkaan, on aina vaarana, että sitä aletaan käyttää väärin hyväksi. Kymmenisen vuotta sitten alalla kohistiin 360 asteen sopimuksista, joilla artisti sitoutettiin keikkamyyntiä, äänitetuotantoa, oheistuotteita ja kustannustoimintaa koskevaan yhteistyöhön saman yhtiön kanssa. Nelonen median osalta pakettiin on nyt lisätty myös festivaalien järjestäminen ja media-ajan hallitseminen” (Muusikkojen liitto 4.2.2019).

Flown, Blockfestin, Weekendin ja Qstockin omistusjärjestelyt: kansainvälisistä kumppanuuksista jääkiekkoseuraan

Flow festivaali julkaisi marraskuussa 2018 tiedotteen, jossa kerrottiin Flow Festival Oy:n solmineen investointi- ja kumppanuussopimuksen pääomasijoittaja Providence Equity Partnersin rahoittaman Superstruct Entertainment -tapahtumaryhmittymän kanssa (Flow Festival, 2018). Ryhmittymällä oli ennestään omistusta unkarilaisesta Sziget festivaalista, espanjalaisesta Sonarista, norjalaisesta Øya festivaalista sekä muutamasta muusta korkean profiilin eurooppalaisesta festivaalista. Festivaalien taiteellinen johtaja Tuomas Rantanen perusteli festivaalin julkaisemassa tiedotteessa omistusjärjestelyä seuraavasti: ”Globaalisti kiihtyvässä kilpailussa varmistamme, että Flow tarjoaa jatkossakin parhaan mahdollisen kokemuksen kävijöilleen. Voimme tehdä yhä syvempää yhteistyötä toisten kansainvälisten huipputapahtumien kanssa, ja lisäksi saamme merkittävän kumppanin Suvilahden kehittämiseen” (Flow Festival, 2018).

Vuoden 2019 alkupuolella uutisoitiin Blockfestin omistuksissa tapahtuneista muutoksista. Live Nation Finlandin ilmoitettiin ostaneen osuuden festivaalista, mutta tapahtuman perustaja Kalle Kallosen kerrottiin jatkavan edelleen tapahtuman toimitusjohtajana. Rumbassa julkaistussa uutisessa festivaalin mainitaan olevan pohjoismaiden suurin hiphop-tapahtuma, jossa kävi 75000 kävijää vuonna 2018. Myös Kallonen mainitsee yhdeksi perusteeksi tehdyille omistusjärjestelyille nimekkäiden artistien saamiseen tapahtumaan jatkossa: ”Yhteistyön syventäminen vahvistaa Blockfestin asemaa, jolla varmistamme kuumimpien kansainvälisten artistien esiintymisen festareilla myös tulevaisuudessa.” (Hätinen, 2019).

Heinäkuussa 2019 Helsingin Sanomissa uutisoitiin uuden festivaalitoimijan tulosta Suomen markkinoille. Pohjoismaisen All Things Live -yhtymä hankki omistukseensa Weekend festivaalin (Hasala, 2019). Suomen toimintoja varten perustettiin yhtiö All Things Live Finland. Heinäkuussa Helsingissä järjestetty elektroniseen musiikkiin erikoistunut Weekend Festival kerää oman ilmoituksensa mukaan vuosittain yli 45 000 kävijää (All Things Live, 2019). Festivaalin perustaja Hardi Loog kommentoi Helsingin Sanomissa syntynyttä uutta yhtiötä ja festivaalin myymistä uusilla liiketoiminnallisilla mahdollisuuksilla: ”Tiiviin pohjoismaisen yhteistyön avulla pystymme tuomaan Suomen keikkalavoille artisteja, joiden konsertit ovat aikaisemmin jääneet lahden taakse Tukholmaan tai Kööpenhaminaan” (Hasala, 2019). Tämän uuden pohjoismaisen konsernin taustalla on Waterland Private Equity sijoitusrahasto. All Things Live on vuonna 2018 alun perin kuudesta ruotsalaisesta, tanskalaisesta ja norjalaisesta yhtiöstä muodostettu konserni (Hasala, 2019). Yhtymässä on mukana pitkän linjan pohjoismaisia toimijoita. Maloney Concerts:in David Maloney on aiemmin toiminut mm. Ema Telstarsissa eli Live Nation Swedenissä ja AEG Swedenissä ja tanskalainen ICO Concerts on ollut pitkään kolmen suurimman tanskalaisen toimijan joukossa.

Pohjois-Suomen merkittävimmän festivaalin oululaisen Qstockin kohdalla julkistettiin alkuvuonna 2017 erilainen omistusjärjestely. Jääkiekkoseura Oulun Kärpistä tuli festivaalin enemmistöosakas 73% osuudella ja festivaalin perustajat Mikko Forsten ja Pekka Aarikallio jäivät tapahtuman vähemmistöosakkaiksi (Oulun Kärpät, 2017).

Johtopäätökset

Suomessa on tapahtunut lukuisia festivaalien omistusjärjestelyjä viimeisen viiden vuoden aikana. Omistusjärjestelyt ovat koskeneet populaarimusiikin tapahtumia ja samaan aikaan muu festivaalikenttä on pysynyt pääosin ennallaan (Pietarila, 2019; vrt. Finland Festivals, 2019). Suomessa on seurattu kansainvälistä ja skandinaavista kehitystä, jossa monikansalliset musiikkiyhtiöt ja festivaalikonseptit ovat levittäytyneet uusille markkina-alueille. Ulkomaisten toimijoiden tulo Suomen markkinoille on tapahtunut olemassa olevien festivaalien ja toimijoiden ostamisella. Pohjoismaissa on esimerkkejä kansainvälisten toimijoiden toisenlaisista toimintamalleista. FKP Scorpio perusti Ruotsiin menestyksekkään, mutta lyhytikäiseksi jääneen Bråvalla festivaalin sekä Tinderboxin Tanskaan, jotka vaikuttivat osaltaan merkittävästi festivaalikentän tasapainoon. Tässä mielessä uusilla toimijoilla ei ole ollut vielä suurta vaikutusta Suomen festivaalimarkkinoihin.

Festivaalin omistusjärjestelyihin liittyvän uutisoinnin yhteydessä viitataan usein pääesiintyjien hankkimisen varmistamiseen kansainvälisen verkoston kautta. Poikkeuksena on Nelonen Media Liven toiminta, jossa kotimaiset artistit ovat keskeisessä roolissa. Nelonen Media Live viittaa uuteen monikanavaisen toimintamalliin, jossa mediatalon muissa toiminnoissa haetaan synergiaa festivaalitoimintojen kanssa (Noponen, 2018). Nelonen Media Liven mukaan tulossa on käyty keskustelua artistin aseman muuttumisesta monikanavaisessa toimintamallissa. Festivaaliesiintymisten yhteyteen liitetään monenlaista medianäkyvyyttä. On nähtävissä, että mahdollisesti tällainen toimintamalli lisääntyy jatkossa. Nelonen Media Liven tapahtumia on brändätty radiokanavien mukaan. Laajan mediakonsernin ollessa kyseessä on myös mielenkiintoista nähdä, muuttuuko konsernin eri mediakanavien tapa uutisoida festivaaleista.

Yleisenä ilmiönä voidaan todeta, että organisaatiot, joiden toimenkuvaan kuuluu pääasiassa yhden festivaalin järjestäminen, ovat hakeutuneet erilaisiin omistusjärjestelyihin liikekumppaneiden tai kansainvälisten ketjujen kanssa. Omistusjärjestely perustellaan synergialla ohjelmanhankinnassa, markkinoinnissa ja yritysyhteistyömahdollisuuksissa. Kiinnostavaa on, että Kilpailuvirasto on ottanut kantaa Nelonen Media Liven asemaan markkinoilla ja heidän mukaansa festivaalitoiminta ei ole vielä kovinkaan keskittynyttä, kun festivaalisektoria tarkastellaan kokonaisuutena. Kilpailuviraston mukaan ei voida siis todeta, että millään toimijalla olisi määrävää markkina-asemaa suomalaisella populaarifestivaalikentällä varsin merkittävistä ja monialaisista ketjuuntumisjärjestelyistä huolimatta.

Lähteet

- All Things Live (2019). All Things Live acquires WKND Festival and expands into Finland. Tiedote. 1.8.2019. Saatavilla: <https://www.allthingslive.com/news/2019/pressrelease-all-things-live-regarding-finland/> Haettu 12.9.2019.
- Amberla, K. (2013). Festivals in Finland. Teoksessa E.cNégrier, L. Bonet & M. Guérin, (Toim.) *Music Festivals, a Changing World* (ss. 193-198). Paris: Michel de Maule.
- Chapple, J. (2019). FKP Scorpio acquires Swedish promoter Woah Dad Live. IQ Mag 5.9.2019. Saatavilla: <https://www.iq-mag.net/2019/09/fkp-scorpio-acquires-swedish-promoter-woah-dad-live/#.XXqQNGZS9PY> Haettu 13.9.2019.
- Chapple, J. (2018). FKP Scorpio parts ways with Tinderbox and Northside. IQ Mag 16.4.2018. Saatavilla: <https://www.iq-mag.net/2018/04/fkp-scorpio-sells-stake-tinderbox-northside-down-the-drain/#.XSOkfY9S9PY>. Haettu 8.7.2019.
- Finland Festivals (2019). www.festivals.fi. Haettu: 12.9.2019.
- Flow Festival (2018). Flow Festival ja Superstruct Entertainment solmivat investointi- ja kumppanuussopimuksen. Tiedote 30.11.2018. Saatavilla: <https://www.flowfestival.com/current/uploads/2018/11/Flow-Festival-tiedote-30-11-2018.pdf> Haettu 10.9.2019.
- Hasala, I. (2019). Pohjoismaainen konserttijärjestäjä osti Weekend-festivaalin, kaupan toivotaan tuovan lisää isoja nimiä Suomeen. Helsingin Sanomat 15.3.2019. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006191137.html>. Haettu 4.8.2019.
- Hätinen, J. (2019). Live Nation osti osuuden Blockfestistä. Rumba 15.2.2019. Saatavilla: <https://www.rumba.fi/uutiset/live-nation-osti-osuuden-blockfestista/>. Haettu 16.7.2019.
- Jokelainen, J. (2013). Festivaalisota saapui länsirintamalle. Helsingin Sanomat 8.6.2013. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000002644191.html> Haettu 10.9.2019.
- Koski, A. (2015). Provinssin järjestelyvastuu saksalaisharteille. Yle uutiset 6.2.2015. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-7786737> Haettu 20.5.2019.
- Lippu, A-M. (2014). Iso festivaalijärjestäjä osti Fullsteam Agencyn – Provinssirockille luvassa lisäpotkua. Rumba 20.9.2014. Saatavilla: <https://www.rumba.fi/uutiset/iso-festarijarjestaja-osti-fullsteamin-provinssirockille-luvassa-lisapotkua/>. Haettu 8.7.2019
- Mattila, M. (2018). Sanoma rynnistää mukaan festaribisnekseen – osti muun muassa RMJ:n, Tammerfestin ja Suomipop-festivaalit. Yle uutiset 7.3.2018. Saatavilla: <https://yle.fi/uutiset/3-10105638> Haettu 22.5.2019.
- Muusikkojen liitto ry. (2019). Vallan keskittyminen uhkaa musiikin monimuotoisuutta. Muusikkojen liitto 4.2.2019. Saatavilla: <https://www.muusikkojenliitto.fi/vallan-keskittyminen-uhkaa-musiikin-monimuotoisuutta/>. Haettu 10.7.2019.
- Noponen, S. (2018). Nelonen Median liiketoimintajohtaja yrityskaupasta: ”Jatkossa on kolme tukijal-kaa”. Ilta-Sanomat 7.3.2018. <https://www.is.fi/taloussanomat/porssiutiset/art-2000005594826.html> Haettu 12.9.2019.
- Olsson, S. & Nygren, B. (2013). Festivalbolag: Inte Bråvallas fel att Peace and Love ställs in. Sverige Radio 29.5. 2013. Saatavilla: <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=161&artikel=5549692> Haettu 16.7.2019.

Oulun Kärpät (2017). Oulun Kärpät Oy Qstockin enemmistöosakkaaksi. Tiedote 25.1.2017. Saatavilla: <http://www.oulunkarpat.fi/uutiset/2017/01/25/oulun-karpat-oy-qstockin-enemmistoosakkaaksi> Haettu 24.7.2019.

Pietarila, P. (2019). Festivaalit myyvät ennätysvauhtia, nyt omistajaa vaihtoi tamperelainen Blockfest – ”Varmasti täällä on ostettavaa”. Kauppalehti 9.3.2019. Saatavilla: <https://www.talouselama.fi/uutiset/festivaalit-myyvat-ennatysvauhtia-nyt-omistajaa-vaihtoi-tamperelainen-blockfest-varmasti-taalla-on-ostettavaa/a736fadc-cbe2-3bd2-876d-6bd119012637> Haettu 12.9.2019.

Räsänen, M. (2019). IL-Analyysi: Onko Suomeen syntynyt musiikkihirviö? Iltalehti 2.2.2019. Saatavilla: <https://www.iltalehti.fi/musiikki/a/ffbe5cd2-2bb7-4bf3-9837-e054044ee3ed>. Haettu 16.7.2019

Siren V. & Paananen, V. (2019). Mitä Nelosen aluevaltaus musiikkibisneksessä tarkoittaa? Rockfest-kaupan jälkeen yhtiöllä on jo 29 festivaalia, tv- ja radiokanavia sekä levybisnestä. Helsingin Sanomat 15.3.2019. Saatavilla: <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006036887.html>. Haettu 22.5.2019

Festivaalibarometri 2018

1. Millä seuraavista festivaaleista olet käynyt tänä vuonna tai aikaisemmin? Voit valita useita vaihtoehtoja.

	Kävin kesällä 2018	Olen käynyt vähintään kerran vuosina 2013-2017
Blockfest	☐	☐
Flow Festival	☐	☐
Ilosaarirock	☐	☐
Jurassic Rock	☐	☐
Kuopio RockCock	☐	☐
Pori Jazz	☐	☐
Provinssi	☐	☐
Qstock	☐	☐
Ruisrock	☐	☐
Tuska Open Air Metal Festival	☐	☐
Weekend Festival	☐	☐

2. Millä muilla festivaaleilla olet käynyt kesällä 2018? Voit valita useita vaihtoehtoja. *

☐	Aura Fest
☐	DBTL
☐	Himos Festival
☐	Ilmiö
☐	Iskelmä Festivaali
☐	Kalajoen Juhannus
☐	Karmarock
☐	Naamat
☐	Nummirock
☐	Pipefest
☐	Porispere
☐	RMJ
☐	Rockfest
☐	Seinäjoen Tangomarkkinat
☐	Sideways
☐	Solar Sound
☐	South Park Festival
☐	SuomiPOP Festival
☐	Summerburst
☐	Summer Sound
☐	Summer Up!
☐	Tahko Juhannus
☐	Tammerfest

... uusiin ihmisiin tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... liikkuminen ja asioiminen jonottamatta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalialueen puhtaus ja siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalialueen palveluiden hintataso	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalilipun hinta	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalin ympäristömyönteisyys ja vastuullisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalin edustamat arvot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... festivaalitunnelmien jakaminen netissä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... hyvä sää	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... luonnonläheinen festivaalipaikka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... urbaani festivaalipaikka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
... yhteisöllinen ja rento tunnelma	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Mitä seuraavat tuotteet tai palvelut saisivat mielestäsi maksaa kotimaisilla festivaaleilla? Syötä vastauksesi euroina (kokonaislukuina) *

Kolmen päivän pääsylippu korkeatasoista ulkomaista ohjelmaa tarjoaville festivaaleille

Kolmen päivän pääsylippu täysin kotimaista ohjelmaa tarjoaville festivaaleille

Laadukas ruoka-annos festivaalialueella

Sängyllinen sisätilamajoitus omassa huoneessa (hinta per henkilö, yhdeltä yöltä)

Matkustaminen festivaalipaikkakunnalle (Suomessa) ja takaisin (hinta/kustannus per henkilö)

Annos (0,33 l) keskiolutta tai siideriä festivaalialueella

8. Miten todennäköisenä pidät osallistumistasi festivaaleille ensi vuonna, viiden vuoden ja kymmenen vuoden kuluttua?

(1=Erittäin epätodennäköistä ... 7=Erittäin todennäköistä) *

1 2 3 4 5 6 7

Ensi vuonna

☐

Viiden vuoden kuluttua

☐

Kymmenen vuoden kuluttua

☐

9. Jos pidät osallistumistasi festivaaleille viiden vuoden kuluttua epätodennäköisenä, mistä uskot tämän johtuvan?

10. Miten kiinnostavina pidät seuraavia musiikkityylejä?
(1=En lainkaan kiinnostavana ... 7=Erittäin kiinnostavana) *

1 2 3 4 5 6 7

[illegible]

13. Kun arvioidaan elämää kokonaisuutena, kuinka onnellisena pidät itseäsi?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Erittäin onneton Erittäin onnellinen

14. Miten tärkeitä seuraavat arvot ovat sinulle? Kysymys koskee omia, henkilökohtaisia arvojasi.

	Periaatteitteni vastaisia -	Ei tärkeitä (0)	+	Tärkeitä ++	+++	Hyvin tärkeitä ++++	Äärimmäisen tärkeitä +++++
Arvovalta, varakkuus, yhteiskunnallinen valta	____	____	____	____	____	____	____
Kunnianhimo, menestys, kyvykkyys, vaikutusvalta	____	____	____	____	____	____	____
Mielihyvä, elämästä nauttiminen, itsensä hemmottelu	____	____	____	____	____	____	____
Vaihteleva ja jännittävä elämä, uskaliaisuus	____	____	____	____	____	____	____
Luovuus, vapaus, omien tavoitteiden valitseminen, uteliaisuus, riippumattomuus	____	____	____	____	____	____	____
Laajakatseisuus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus, tasa-arvo, maailmanrauha, kauneuden maailma, yhteys luontoon, kypsä elämänymmärrys, ympäristön suojeleminen	____	____	____	____	____	____	____
Auttavaisuus, rehellisyys, anteeksiantavuus, vastuullisuus, luotettavuus, tosi ystävyys, kypsä rakkaus	____	____	____	____	____	____	____
Perinteiden kunnioitus, nöyryys, hurskaus, oman elämänosan hyväksyminen	____	____	____	____	____	____	____
Velvollisuudentuntoisuus, itsekuri, kohteliaisuus, vanhempien ihmisten kunnioittaminen	____	____	____	____	____	____	____
Yhteiskunnallinen järjestys, perheen turvallisuus, kansallinen turvallisuus, puhtaus, palvelusten vastavuoroisuus	____	____	____	____	____	____	____

15. Syntymävuotesi? *

Syötä tähän syntymävuotesi nelinumeroisena kokonaislukuna ilman muita merkkejä.

Olen syntynyt vuonna

16. Parisuhdetilanteesi? *

- Sinkku
 Parisuhteessa

☐ Muu, mikä?

17. Onko sinulla samassa taloudessa asuvia alaikäisiä lapsia? *

Myös yhteishuoltajuus huomioidaan, jos lapsi asuu 50 % tässä taloudessa. Kysymme alaikäisten lasten määrää, sillä se saattaa vaikuttaa festivaaleissa käymiseen. Tällöin myös lasten iällä saattaa olla merkitystä.

☐ Ei

☐ 0-6 -vuotiaita (lkm):

☐ 7-12 -vuotiaita (lkm):

☐ 13-17 -vuotiaita (lkm):

☐ En halua vastata

18. Sukupuolesi? *

☐ Mies

☐ Nainen

☐ Muu

☐ En halua vastata

19. Pidän itseäni

	1	2	3	4	5	6	7	
Hyvin maskuliinisena	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Hyvin feminiinisenä

20. Kotipaikkasi? *

☐ Pääkaupunkiseutu

☐ Muu kaupunki

☐ Muu kunta

☐ Ulkomaat

21. Kotipaikkasi tarkemmin (pääkaupunkiseutu) *

☐ Espoo

☐ Helsinki

☐ Kauniainen

☐ Vantaa

22. Kotipaikkasi tarkemmin (muu kaupunki) *

(valitse tästä asuinkaupunkisi)

23. Kotipaikkasi tarkemmin (muu kunta) *

(valitse tästä asuinkuntasi)

24. Koulutuksesi? Valitse vain yksi vaihtoehto. HUOM - vastaathan vain valmiin tutkinnon mukaisesti. *

☐ Peruskoulu tai vastaava

☐ Ammattikoulu tai -kurssi

- ☐ Lukio tai ylioppilas
- ☐ Opistotason ammatillinen koulutus
- ☐ Ammattikorkeakoulu
- ☐ Korkeakoulu, alemman asteen tutkinto
- ☐ Korkeakoulu, ylemmän asteen tutkinto

25. Mihin ammattiryhmään katsot kuuluvasi? *

- ☐ Johtava asema
- ☐ Ylempi toimihenkilö
- ☐ Alempi toimihenkilö
- ☐ Työntekijä
- ☐ Yrittäjä, yksityinen ammatinharjoittaja tai freelancer
- ☐ Opiskelija tai koululainen
- ☐ Eläkeläinen
- ☐ Kotiäiti tai koti-isä
- ☐ Työtön
- ☐ Muu, mikä?

26. Yhteiskunnassamme on erilaisia luokkia. Toiset yhteiskuntaluokat ovat ylempiä ja toiset alempia. Mihin sijoittaisit itsesi seuraavalla yhteiskunnallista asemaa kuvaavalla asteikolla, jossa 10 kuvaa sijoittumista ylimpään ja 1 sijoittumista alimpaan luokkaan? *

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Alin luokka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Ylin luokka

27. Vuositulosi? *

- ☐ Alle 10.000 euroa
- ☐ 10.000 - 19.999 euroa
- ☐ 20.000 - 29.999 euroa
- ☐ 30.000 - 39.999 euroa
- ☐ 40.000 - 49.999 euroa
- ☐ 50.000 euroa tai enemmän

28. Haluatko osallistua jatkotutkimukseen ja / tai osallistua pääsylippuarvontaan? Voit valita useita vaihtoehtoja. *

Lisätietoa pitkittäistutkimukseen osallistumiseen liittyen: Pitkittäistutkimuksen tarkoituksena on yhdistää samojen henkilöiden eri vuosina antamat vastaukset toisiinsa. Näin pystyisimme seuraamaan esimerkiksi festivaalitottumusten muuttumista iän myötä. Tarkoituksena on, että lähetämme antamaasi sähköpostiosoitteeseen tulevien vuosien kyselyt. Tällöin tulemme säilyttämään vastauksesi siten, että siihen yhdistetään sähköpostiosoitteesi ja tulevien vuosien vastaukset. Sähköpostiosoitteen antaminen ei sido sinua millään tavalla, vaan voit jättää vastaamatta tuleviin kyselyihin. Voit myös koska tahansa syytä ilmoittamatta pyytää poistamaan yhteystietosi aineistosta: tällöin sähköpostiosoitteesi poistetaan, mutta mahdolliset jo yhdistetyt useamman vuoden vastaukset säilyvät yhteenlinkitettyinä tutkimuskäytössä. Yhteystietoja sisältävät vastaukset säilytetään henkilörekisterilain edellyttämällä tavalla. Festivaalijärjestäjille lähetettävistä vastauksista ja arkistoitavasta aineistosta sähköpostiosoitteet poistetaan.

- ☐ Haluan osallistua pitkittäistutkimukseen - ilmoitan sähköpostiosoitteeni kyselyn lopussa
- ☐ Minuun voi olla yhteydessä tutkimushaastattelua tai kirjoitustehtävää varten - ilmoitan sähköpostiosoitteeni kyselyn lopussa
- ☐ Haluan osallistua pääsylippuarvontaan - ilmoitan sähköpostiosoitteeni kyselyn lopussa
- ☐ En halua osallistua mihinkään yllä mainituista

29. Mikäli vastasit haluavasi osallistua jatkotutkimukseen ja / tai pääsylippuarvontaan, ilmoita

sähköpostiosoitteesi.

Sähköposti

SIBELIUS-AKATEMIAN SELVITYKSIÄ JA RAPORTTEJA 21

ISBN 978-952-329-135-5

ISSN 1798-5455

Kannen kuva: Ruisrock, Vessi Hämäläinen

